



Regional Learning and Skills Partnership
Partneriaeth Dysgu a Sgiliau Rhanbarthol

De-Orllewin Cymru
South West Wales



Ariennir yn Rhannol gan
Lywodraeth Cymru
Part Funded by
Welsh Government

Cynllun Cyflogaeth a Sgiliau

De-orllewin Cymru

2022-2025

Mae'r Bartneriaeth Dysgu a Sgiliau Ranbarthol (RLSP) yn cynnull at ei gilydd bartneriaid diwydiant o bob sector ynghyd â darparwyr hyfforddiant/addysg i ddatblygu partneriaeth strategol i gryfhau a hyrwyddo sgiliau a hyfforddiant yn y rhanbarth, yn benodol felly er mwyn cwrrdd â gofynion cyflogwyr ar hyn o bryd ac i'r dyfodol. Mae gwybodaeth, arbenigedd ac ymrwymiad holl aelodau'r Bwrdd, grwpiau clystyrau diwydiant, y grŵp darparwyr hyfforddiant a'r gymuned fusnes ehangach sy'n cefnogi'r RLSP yn sicrhau y gallwn ddatblygu'r sgiliau hollbwysig hynny yn unol â'r galw; technolegau datblygol a diwydiannau newydd ar y gorwel.

Datblygwyd y cynllun Cyflogaeth a Sgiliau tair blynedd hwn ar y cyd â chyflogwyr, darparwyr hyfforddiant ac arweinyddion ysgolion i roi gwybod i Lywodraeth Cymru pa sgiliau fydd eu hangen yn y rhanbarth gyda'r bwriad o ddylanwadu ar gynlluniau a bwriadau cyllido Llywodraeth Cymru ar gyfer addysg ôl-16 trwy gyrsiau a phrentisiaethau llawn amser. Mae'r cynllun yn cynnwys camau allweddol ar anghenion hyfforddiant, gan gynnwys y technolegau datblygol i gwrdd â'r agenda sero net.

Mae newid yn digwydd yn gyflym, ac ers cyhoeddi'r Cynllun Cyflogaeth a Sgiliau diwethaf yn 2019 gwelwyd newidiadau mawr ar draws y byd. Mae'r anghenion sgiliau wedi Covid wedi newid y ffordd y mae unigolion yn derbyn hyfforddiant erbyn hyn, a gwelwyd symudiad amlwg yn y gofynion hyfforddiant o ran technoleg ddigidol a chafwyd cynnydd yn y galw am brentisiaethau a chyfleoedd profiad gwaith wrth inni ymadael yn raddol â byd gweithio hybrid. Mae recriwtio yn parhau'n her fawr i nifer o sectorau, ac mae llawer yn wynebu anawsterau economaidd gan fod swyddi heb eu llenwi. Gwneir hynny'n waeth fyth gan yr argyfwng costau byw presennol a her cyflawni gofynion yr agenda newid hinsawdd, sydd oll yn effeithio ar gynhyrchiant busnesau. Fodd bynnag, mae sgiliau'n parhau'n flaenoriaeth i fusnesau ac mae'r Cynllun hwn yn manylu ar y meysydd blaenoriaeth y mae angen rhoi sylw iddynt i sicrhau ein bod yn datblygu'r gweithlu i'r dyfodol. Mae sawl cyfle i'r rhanbarth trwy'r Fargen Ddinesig a phrosiectau mawr eraill fydd yn denu buddsoddiad i'r ardal ynghyd â'r swyddi cyflogau da sydd eu hangen ar yr ardal.

Hoffwn ddiolch i aelodau Bwrdd yr RLSP; grwpiau clystyrau Diwydiannol a'r darparwyr hyfforddiant am eu cefnogaeth barhaus a'u cyfraniad amhrisiadwy i waith yr RLSP. Byddwn yn annog pob busnes i gymryd rhan yng ngwaith y Bwrdd i sicrhau y gallwn gyflawni nid yn unig y camau a amlinellir yn y Cynllun hwn ond ein bod hefyd yn codi ymwybyddiaeth o'r sgiliau fydd eu hangen ar bob busnes unigol a'r rhanbarth i'r dyfodol i sicrhau bod gan fusnesau y gallu i gystadlu am y cyfleoedd a gynhyrchir drwy dechnoleg newydd.



Edward Morgan

Cadeirydd y Bartneriaeth Dysgu a Sgiliau Ranbarthol

Cynnwys

Tudalen 2

Methodoleg

Tudalen 3

Demograffeg Diwydiannol a Rhanbarthol

Tudalennau 4-5

Trosolwg o'r Farchnad Lafur a Sgiliau Diwydiannol

Tudalennau 6-7

Rhwystrau Gweithlu Pob Sector

Tudalennau 8-9

Rhwystrau a Chyfleoedd Fesul Sector

Tudalen 12

Gofynion Sgiliau i'r Dyfodol

Tudalen 11

Cynllunio i'r Dyfodol

Tudalen 12

Canfyddiadau Arolwg yr RLSP Pob Sector

Tudalennau 13-23

Dadansoddiad o'r Sector a Chynlluniau

Tudalen 23

Crynodeb o Gamau

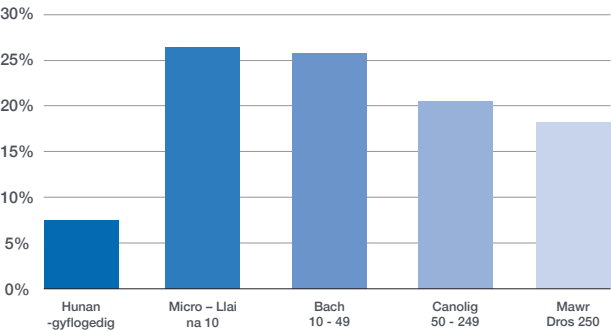
Tudalennau 24-26

Cynllun Gweithredu

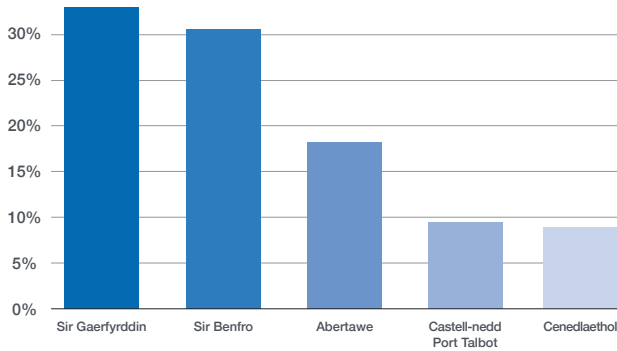
Methodoleg

Dros y 3 blynedd diwethaf bu tîm RLSP De-orllewin Cymru yn casglu tystiolaeth o sawl ffynhonnell i sicrhau bod y wybodaeth sydd ar gael ar heriau sgiliau yn gadarn a chynrychioliadol. Gan ddefnyddio tystiolaeth sylfaenol o **491 ymateb yn arolwg Cyflogaeth a Sgiliau RLSP De-orllewin Cymru** a gynhaliwyd rhwng Mai ac Awst 2022 gan ddefnyddio dulliau casglu data o e-bost i'r we, a thargedu cyflogwyr lleol, ynghyd â thri chyfarfod blynyddol o grwpiau clwstwr sy'n cwmpasu holl sectorau diwydiant yn y rhanbarth, rydym wedi casglu set cadarn o ddata yn seiliedig ar yr heriau sgiliau pwysicaf i'r rhanbarth. Gan ddefnyddio data eilaidd a gwybodaeth ystadegol gallwn fesur y dystiolaeth a gasglwyd er mwyn sicrhau bod y wybodaeth a gynhwysir yn y cynllun yn gadarn a chynrychioliadol a'i bod yn gydnaws â blaenoriaethau allweddol, arfer gorau a pholisi.

Canlyniadau'r Arolwg fesul Maint Diwydiant



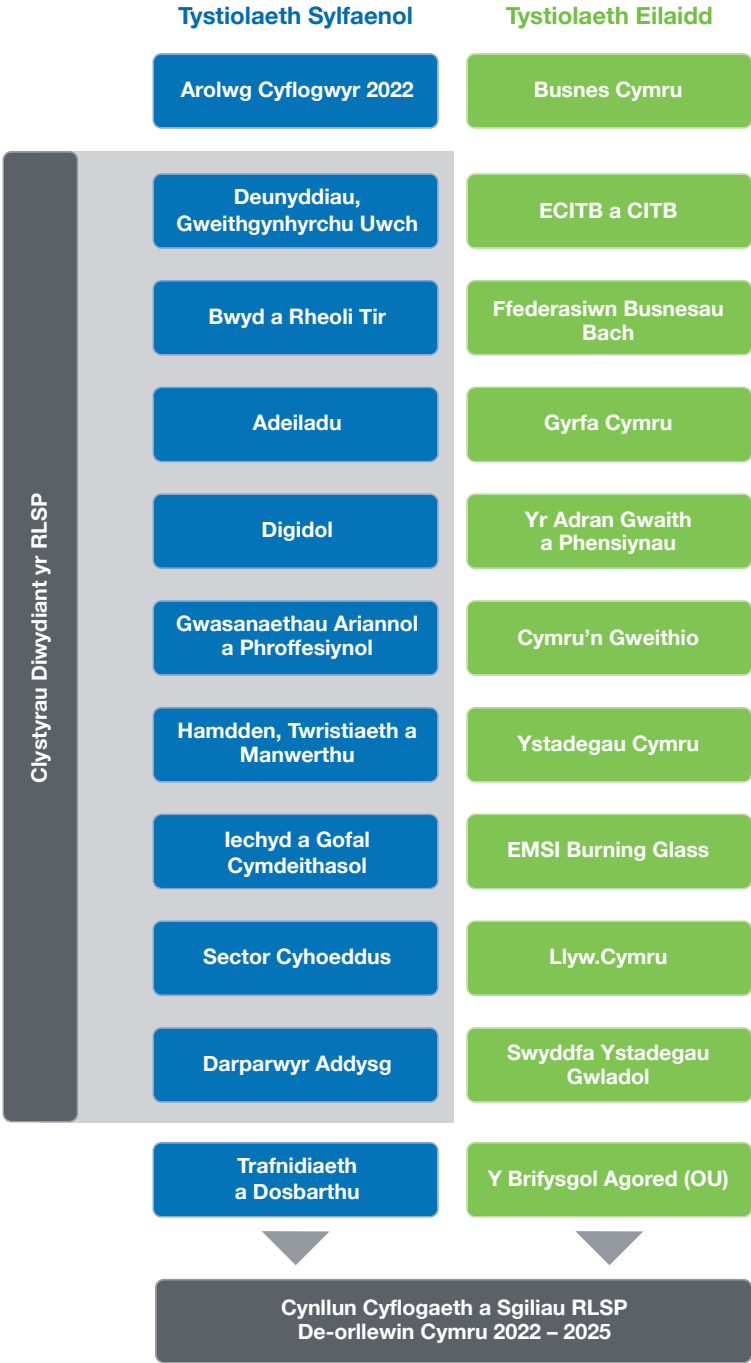
Canlyniadau'r Arolwg fesul Ardal Diwydiant



Gweledigaeth Llywodraeth Cymru

Mae'r dirwedd sgiliau'n cael ei llunio gan weledigaeth bresennol Llywodraeth Cymru, ac mae'r canlynol yn grynodeb byr o ddogfennau polisi cyfredol y mae'r cynllun yn gydnaws â nhw:

- Cymru Gryfach Decach a Gwyrddach Cenedlaethau'r Dyfodol, Cyflogadwyedd a Sgiliau 2022
- Sero Net – Cyllideb Garbon 2021-2025
- Y Cwricwlwm Cenedlaethol Newydd
- Cymraeg 2050
- Digidol 2030
- Cysoni'r Model Prentisiaethau gydag anghenion yr economi 2017
- Cynllun Cyflawni Economaidd Rhanbarthol De-orllewin Cymru
- Dyfodol Gweithgynhyrchu i Gymru
- Cyflawni Trawsnewidiad Economaidd ar gyfer gwell dyfodol gwaith





Diwydiant

Mae 94.3% o bob
menter yn fusnesau
micro

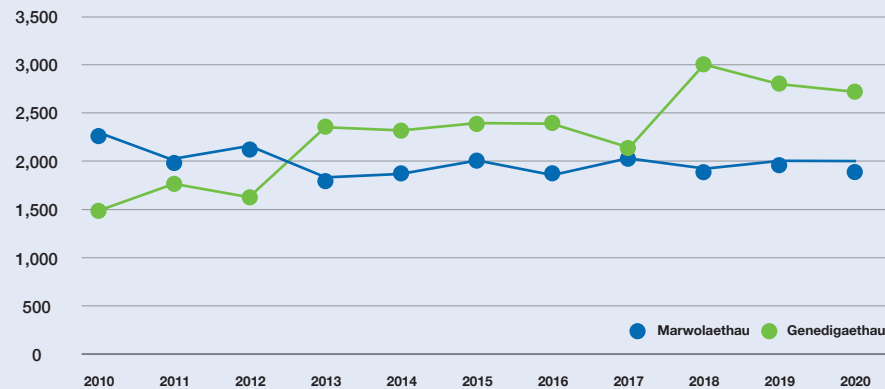
(0-9 gweithiwr)

Sectorau cyflogaeth mwyaf yn y rhanbarth

- Iechyd Dynol a Gwaith Cymdeithasol
- Manwerthu
- Gweithgynhyrchu

<https://statswales.gov.wales/>

Genedigaethau a Marwolaethau Busnesau yn y Rhanbarth



Demograffeg

Poblogaeth o 707,599 i fyny 1.6% er 2016

Cyflwg cyfartalog £25,000 - £5,000 yn is na'r cyfartaledd cenedlaethol o £30,000

Risg Milflynyddol Mae'r rhanbarth yn cynnwys 124,784 o bobl 25-39 oed. Tua 8k yn llai na'r cyfartaledd cenedlaethol ar gyfer rhanbarth y maint hwn.

Mae Risg Ymddeoliadau yn uchel yn y rhanbarth. Bydd 272,685 yn cyrraedd oed ymddeol yn y 10 mlynedd nesaf. Tua 27k yn fwy o bobl yn ymddeol na'r cyfartaledd cenedlaethol ar gyfer rhanbarth y maint hwn.

Risgiau Iechyd Cynnydd o 4255 (7%) ymhlith pobl 55 i 64 oed. Gallai fod yn broblem i wasanaethau cyhoeddus.

Risgiau Sgiliau ac Addysg 4900 (9%) Gostyngiad yn nifer y bobl ifanc 19 – 29 oed

Risgiau Profiad o 7300 (7%) yn nifer y gweithwyr profiadol yn y grŵp oed 45-54

Source: Emsi Burning Glass 2022

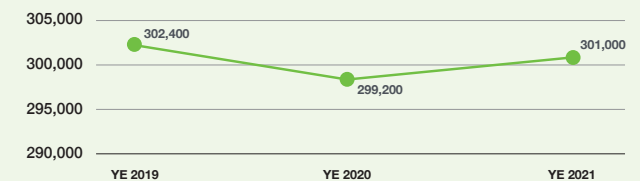
	Poblogaeth 2021	Swyddi 2021	GVA
Rhanbarth	707,599	267,129	£11.1b
Sir Gaerfyrddin	189,021	66,808	£2.7b
Castell-nedd Port Talbot	144,003	49,694	£1.9b
Abertawe	248,586	105,728	£4.4b
Sir Benfro	125,989	44,800	£2.1b



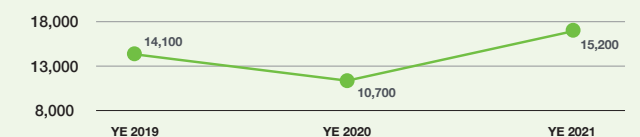
Cyflogaeth 16-64

- **Cyflogedig**
gostyngiad o 1,400 er 2019
- **Diweithdra**
cynnydd o 1,100 er 2019
- **Anweithgar** (ac eithrio myfyrwyr),
gostyngiad o 300 er 2019

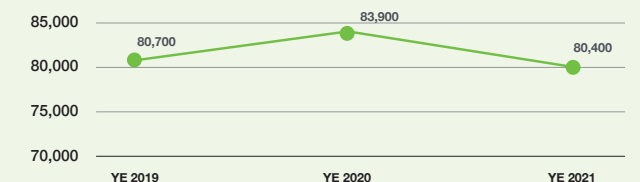
Cyflogedig



Di-waith



Anweithgar ac eithrio Myfyrwyr



<https://statswales.gov.wales/>

Marchnad Lafur a Diwydiant, Trosolwg Sgiliau

Mae'r canlynol yn cynnig golwg ar gyflenwad a galw o ran sgiliau perthnasol trwy gymharu amlder sgiliau sydd mewn hysbysebion swyddi gyda sgiliau sydd ar gael yng ngweithlu heddiw.

Mae llawer o swyddi'n cael eu hysbysebu sawl gwaith, ond gallwn weld yn y tablau canlynol faint o hysbysebion swyddi unigryw a ymddangosodd dros gyfnod o amser.

MATH O ALWEDIGAETH	2019 Swyddi	2022 Swyddi	2019-22 Newid	2019-22 % Newid
Rheolwyr, Cyfarwyddwyr ac Uwch Swyddogion	26,472	25,647	-825	-3%
Galwedigaethau Proffesiynol	50,048	50,331	282	1%
Galwedigaethau Proffesiynol a Thechnegol Cysylltiol	32,309	31,543	-766	-2%
Galwedigaethau Gweinyddol ac Ysgrifenyddol	33,488	33,017	-472	-1%
Galwedigaethau Crefftau Medrus	32,187	30,702	-1,486	-5%
Galwedigaethau Gofal, Hamdden a Gwasanaethau Eraill	28,500	28,662	163	1%
Galwedigaethau Gwerthiannau a Gwasanaeth Cwsmeriaid	25,713	24,612	-1,101	-4%
Galwedigaethau Gweithwyr Proses, Offer a Pheiriannau	17,337	18,381	1,044	6%
Galwedigaethau Elfennol	42,479	41,858	-620	-1%
	288,533	284,752	-3,781	-1%

Mae'r rhanbarth hwn wedi colli swyddi Rheoli, Proffesiynol / technegol a Chrefftau medrus er 2019.

Rhesymau posib yn seiliedig ar adborth o'r diwydiant:

- **Dileu swyddi** (effaith Covid)
- **Ymddeoliadau** anodd llenwi'r swydd
- **Draen Dawn** Sgiliau uchel yn cael eu denu gan gystadleuwyr o'r tu allan i'r rhanbarth.

Cafwyd cynnydd o 6% yn nifer y gweithredwyr peiriannau.

Mae'r tabl isod yn dangos y sgiliau y cyfeiriwyd atynt amlaf yn yr hysbysebion swyddi unigryw yn y rhanbarth.

- Cyfeirir at sgiliau Gwe TG a digidol mewn mwy na 4% o'r holl hysbysebion swyddi
- Mae Gofal a Nyrsio yn cyfrif am 8% o'r holl hysbysebion swyddi

Sgiliau Swyddi Mawr eu Hangen

SGIL mewn Hysbysebion	Amlder Hysbysebion	Hysbysebion gyda Sgiliau (Gorff 2021-Meh 2022)
Nyrsio	4%	3,001 / 67,406
Gofal Personol	4%	2,946 / 67,406
Dalenni Arddull Rhaeadru	4%	2,800 / 67,406
WebKit	4%	2,635 / 67,406
Flexbox	4%	2,613 / 67,406
Marchnata	4%	2,549 / 67,406
Ansawdd Gwasanaeth	4%	2,493 / 67,406
Iechyd Meddwl	3%	2,289 / 67,406
Archwilio	3%	2,145 / 67,406
Cyllid	3%	2,075 / 67,406
Gwaith Warws	3%	1,976 / 67,406
Cadw Tŷ	3%	1,691 / 67,406
Perfformiad Allweddol	2%	1,659 / 67,406
Cyfrifyddu	2%	1,379 / 67,406
Dadansoddi Risg	2%	1,370 / 67,406
Rhedeg Bwytai	2%	1,295 / 67,406
Anfonebu	2%	1,189 / 67,406
Rhifedd	2%	1,125 / 67,406
Coginio	2%	1,119 / 67,406
Anableddau Dysgu	2%	1,117 / 67,406

Mae'r tabl isod yn dangos y sgiliau profiad y cyfeiriwyd atynt amlaf mewn hysbysebion swyddi.

- **Cyfathrebu**
- **Rheoli**
- **Gwasanaeth Cwsmeriaid**

Yw'r rhai y cyfeirir atynt amlaf

Sgiliau Profiad Mawr eu Hangen

SGIL mewn Hysbysebion	Amlder Hysbysebion	Hysbysebion gyda Sgiliau (Gorff 2021-Meh 2022)
Cyfathrebu	26%	17,495 / 67,406
Gwasanaeth Cwsmeriaid	18%	12,148 / 67,406
Rheoli	15%	10,287 / 67,406
Y Gymraeg	10%	6,562 / 67,406
Gwerthiant	9%	6,207 / 67,406
Addysgu	7%	4,429 / 67,406
Sylw i Fanylion	6%	3,923 / 67,406
Cynllunio	6%	3,853 / 67,406
Brwdfrydedd	6%	3,850 / 67,406
Arweinyddiaeth	5%	3,732 / 67,406
Hunan-Gymhelliant	5%	3,076 / 67,406
Cyfathrebu Rhyngbersonol	4%	2,595 / 67,406
Ymchwil	4%	2,484 / 67,406
Gweithrediadau	4%	2,463 / 67,406
Datrys Problemau	4%	2,360 / 67,406
Blaengaredd	3%	2,135 / 67,406
Mathemateg Sylfaenol	3%	1,827 / 67,406
Rheoli Amser	3%	1,770 / 67,406
Cydnherthedd	3%	1,767 / 67,406
Microsoft Excel	3%	1,758 / 67,406

Marchnad Lafur a Diwydiant, Sectorau

Mae'r tabl isod yn dangos yn glir ymhle rydym yn gweld cynnydd mewn swyddi a llai o swyddi yn seiliedig ar ddata 2020 – 2022.

Sectorau Twf: Colli Swyddi

- Cyfanwerthu a Manwerthu
- Llety a Manwerthu
- Amaethyddiaeth
- Proffesiynol Gwyddonol a Thechnegol
- Ariannol ac Yswiriant
- Gwybodaeth a Chyfathrebu (TGCh)

Sectorau Twf: Ennill Swyddi

- Gweinyddiaeth Gyhoeddus
- Gweinyddol
- Adeiladu
- Trafnidiaeth
- Ynni, Trydan a Nwy

SECTOR	2019 Swyddi	2022 Swyddi	2019-22 Newid	2019-22% Newid
Gweithgarwch Iechyd Dynol a Gwaith Cymdeithasol	46,940	46,933	-6	0%
Masnach Cyfanwerthu a Manwerthu; Atgyweirio Cerbydau Modur a Beiciau Modur	44,883	35,394	-9,489	-21%
Gweithgynhyrchu	25,302	26,737	1,435	6%
Gweinyddiaeth Gyhoeddus ac Amddiffyn; Nawdd Cymdeithasol Gorfodol	23,973	26,045	2,072	9%
Addysg	24,768	24,632	-136	-1%
Gweithgarwch Llety a Gwasanaethau Bwyd	27,964	23,155	-4,809	-17%
Gweithgarwch Gweinyddol a Chymorth	17,163	20,202	3,038	18%
Adeiladu	14,387	17,241	2,854	20%
Amaethyddiaeth, Coedwigaeth a Physgota	13,041	12,322	-719	-6%
Trafnidiaeth a Storio	10,137	12,293	2,156	21%
Gweithgarwch Proffesiynol Gwyddonol a Thechnegol	11,320	10,513	-807	-7%
Celfyddydau, Adloniant a Hamdden	6,008	6,440	432	7%
Gweithgarwch Ariannol ac Yswiriant	6,467	5,679	-787	-12%
Gweithgarwch Eiddo Tirol	3,361	4,307	946	28%
Gweithgarwch Gwasanaethau Eraill	4,103	4,278	175	4%
Gwybodaeth a Chyfathrebu	4,784	3,878	-906	-19%
Gweithgarwch Cyflenwi Dŵr; Carthffosiaeth; Rheoli ac Ailddefnyddio Gwastraff	2,396	3,288	891	37%
Cyflenwi Trydan, Nwy, Stêm ac Awyru	887	825	-62	-7%
Cloddio a Chwarelu	655	634	-21	-3%

Source: Emsi Burning Glass 2022

Cynrychiolaeth yn y Farchnad Lafur

Gorgynrychioli yn erbyn Cyfartaledd Cenedlaethol: 2020 - 2022

Mae'r isod yn rhestru galwedigaethau yn y rhanbarth sydd heb ddigon o gynrychiolaeth neu ormod o gynrychiolaeth yn seiliedig ar y cyfartaledd cenedlaethol dros gyfnod o 2 flynedd.

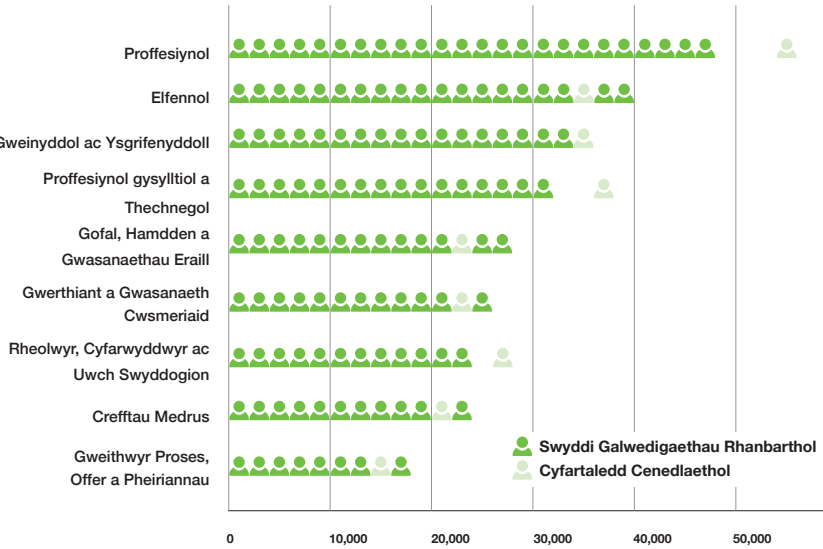
Gormod o Gynrychiolaeth Mae hyn yn nodi lle y mae mwy o weithwyr a diwydiannau ar gyfartaledd yn y rhanbarth o gymharu â'r sefyllfa genedlaethol. Mae hyn yn aml yn golygu fod mwy o alw am y math hwn o ddiwydiant yn y rhanbarth. Mae proffesiynau Elfennol a Gofal yn enghreifftiau o hyn.

Dim digon o Gynrychiolaeth – Mae hyn yn nodi lle y mae llai o weithwyr a diwydiannau ar gyfartaledd yn y rhanbarth o gymharu â'r sefyllfa genedlaethol. Mae hyn yn aml yn golygu fod llai o alw am y math hwn o ddiwydiant yn y rhanbarth, ond gall hefyd amlygu cyfleoedd am dwf a gwella sgiliau.

Proffesiynol, Proffesiynol gysylltiol a Thechnegol, Rheolwyr / Cyfarwyddwyr ac Uwch Swyddogion, Crefftau Medrus, Gweithwyr Proses, Offer a Pheiriannau

Fel rhanbarth mai llai o gynrychiolaeth o swyddi sgiliau uwch a chyflogau uwch a gormod o gynrychiolaeth o swyddi sgiliau is a chyflogau is.

Dywed ymatebion clystyrau ac arolygon eu bod yn ei chael yn anodd llenwi nifer o swyddi a restrir yma yn rhai heb ddigon o gynrychiolaeth megis rheoli, swyddi proffesiynol a thechnegol, sy'n golygu fod potensial yma i ddatblygu, gwella sgiliau ac annog cyraeddiadau addysgol uwch.



Source: Emsi Burning Glass 2022

Rhwystrau yn y Gweithlu I Beth sy'n ein rhwystro rhag denu a chadw talent?

Effaith yr Economi ar Sgiliau

Crebachodd yr economi 0.1% yn ail chwarter 2022, yn ôl y Swyddfa Ystadegau Cenedlaethol (ONS). Dywed adroddiad Baromedr Busnes 2022 Y Brifysgol Agored, a gyhoeddwyd mewn partneriaeth â Siambrau Masnach Prydain fod mudiadau yng Nghymru yn profi sgil effeithiau prinderau sgiliau parhaus a heriau recriwtio, ac roedd mwy na thri chwarter (77%) ohonynt yn dweud fod eu hallbwn, elw neu dwf wedi lleihau ac roedd (69%) o fusnesau bach a chanolig yn wynebu prinderau sgiliau ar y pryd a dywedodd 70% ei fod yn rhoi mwy o faich gwaith ar eu staff.

Symudedd Dwysedd Poblogaeth y Gweithlu

Wrth i gostau tanwydd, yswiriant a cherbydau godi, mae hyn yn creu problem o ran symudedd y gweithlu, yn enwedig felly yn rhannau mwy gwledig y rhanbarth ac i bobl ifanc. Mae Sir Benfro a Sir Gaerfyrddin yn cael eu heffeithio'n arbennig, mae ganddynt boblogaeth isel ac mae cost mynd i/o weithleoedd a hyfforddiant ac addysg yn fwy o her. Gallai'r sefyllfa economaidd bresennol gael effaith ar:

- Denu a chadw staff
- Y gweithlu'n gadael i weithio'n fwy lleol
- Y dalgylch recriwtio'n mynd yn llai
- Pobl iau yn methu fforddio trafnidiaeth
- Mwy o alw am weithio gartref
- Perygl colli pobl fedrus i gystadleuwyr sy'n cynnig mwy o arian a gweithio gartref
- Gallai mater Draen Dawn waethygu'n gyflym
- Addysg a Dysgwyr
- Anodd mynd i ac o sefydliadau addysgol
- Yr angen am fwy o ddewisiadau e-ddysgu a dysgu cyfunol Prentisiaethau

Prentisiaethau

Yn 2020/21 cychwynnwyd 4860 o brentisiaethau, sef 2,665 llai yn 2021 o gymharu â 2018 oherwydd effaith y pandemig. Yn y Sector Gofal Iechyd a'r Sector Cyhoeddus y gwelwyd y niferoedd uchaf. Y prif resymau am beidio derbyn prentisiaid yn ôl canlyniadau arolwg yr RLSP yw:

- Yr angen i wneud amser i fentora / hyfforddi prentis
- Nid yw'r fframwaith prentisiaethau yn gweddu i'w model / anghenion busnes
- Ansicr o'r broses
- Anodd denu ymgeiswyr addas
- Cyfyngiadau symudedd gweithwyr iau / Lleoliad / Dim cyfleoedd hyfforddiant yn yr ardal
- Mae'r diwylliant gweithio o bell yn ei gwneud yn anodd mentora
- Mae angen gweithlu medrus "yn barod am waith"
- Cyfyngiadau ariannol

<https://stats.wales.gov.wales/Apprenticeship-learning-programmes>

Cyngor Gyrfaoel / Profiad Gwaith

Mae gan gyngor ac arweiniad gyrfaoel y gallu i newid llwybr bywyd unigolion, ac mae hynny'n tanlinellu pwysigrwydd sicrhau bod pobl ifanc (yn dechrau ar oed cynradd) yn gallu derbyn cyngor cynrychioliadol ac ystyrlon ymhob cam o'u haddysg. Mae cyngor ac arweiniad clir nid yn unig yn effeithio deilliannau bywyd ond mae ganddynt oblygiadau arwyddocaol hefyd o ran symudedd cymdeithasol a chydarddoldeb rhwng y rhywiau.

Canfu adroddiad pwysig a luniwyd ar y cyd gan [Addysgwyr](#) a [Chyflogwyr](#) fod:

- Patrymau swyddi a ddewiswyd gan blant 7 oed yn adlewyrchu'r rhai a ddewiswyd gan bobl ifanc 17 oed.
- Fod stereoteipio rhyweddol am swyddi yn gwreiddio o oedran ifanc.
- Y teulu, teledu, radio a ffilm sy'n cael y dylanwad mwyaf ar ddewisiadau plant.
- Nid oes fawr ddim yn gyffredin rhwng dyheadau gyrfaoel plant ac anghenion disgwylidig y gweithlu, a gallai hynny olygu goblygiadau difrifol i economi'r rhanbarth.

Dywedodd adborth o grwpiau clwstwr fod hyn yn fater o bwys a'i fod yn rhwystr wrth geisio denu a chadw staff mewn rhai diwydiannau, yn bennaf oherwydd pwysau cyfoedion a stereoteipiau rhyweddol sy'n dechrau gwreiddio o oedran ifanc iawn, yn benodol felly yn y sectorau canlynol: Adeiladu, Gweithgynhyrchu a Pheirianneg, Bwyd a Rheoli Tir, Iechyd a Gofal Cymdeithasol a Hamdden a Thwristiaeth. Ceir astudiaeth enghreifftiol dda o ddiwydiant yn gweithio gydag addysg yma [Kier | Mae gweithio gyda chymunedau lleol yn allweddol wrth fynd i'r afael â bwch sgiliau yng Nghymru. Mae cynlluniau hefyd sy'n datblygu sgiliau bywyd i bobl iau sy'n datblygu sgiliau mentegol a thechnegol](#), ac mae The Bumbles of Honeywood ac EESW yn enghraifft dda o hyn. [The Bumbles of Honeywood Archives - 2B Enterprising / Cynllun Addysg Beiranyddol Cymru \(EESW\) | EESW | STEM Cymru](#)

Byddai mwy o gydweithio rhwng Ymgynghorwyr Gyrfaoedd, Athrawon, darparwyr Addysg a chyflogwyr lleol yn ehangu'r wybodaeth am ofynion sgiliau lleol ym myd addysg a phrofiad gwaith a gallai hynny arwain at:

- Ehangu gorwelion pobl ifanc a chodi eu dyheadau
- Cynhyrfu plant am bynciau nad oeddent efallai'n gwybod amdanynt, gwella cymhelliant, hyder ac agwedd at ddysgu
- Herio stereoteipiau rhywedd a chymdeithasol
- Gwella cyraeddiadau academaidd yn TGAU
- Galluogi pobl ifanc i ennill gwell cyflogau
- Lleihau'r tebygrwydd y bydd pobl ifanc yn mynd yn NEET
- Lleihau'r Draen Dawn sy'n digwydd ar hyn o bryd

<https://www.educationandemployers.org/drawing-the-future-report-published/>

Rhwystrau yn y Gweithlu I Beth sy'n ein rhwystro rhag denu a chadw talent?

Allfudo a Draen Dawn

Mae mwy a mwy o gyflogwyr yn rhoi gwybod i'r RLSP eu bod yn colli unigolion medrus i gwmnïau yn Lloegr. Mae ffigyrau mudo net yn dweud wrthym faint o bobl sy'n mynd i mewn ac allan o ardal benodol o'r Rhanbarth. Mae gan Sir Benfro, Sir Gaerfyrddin a Chastell-nedd Port Talbot ffigwr mudo cadarnhaol (mwy o bobl yn dod mewn nac yn gadael) ond gwelir mudo negyddol yn Abertawe. Mae'r data demograffig yn dweud wrthym fod mwy o bobl o grwpiau ymddeol hŷn yn symud i mewn a bod grwpiau oed iau a phrofiadol yn gadael.

Abertawe: tueddiad mudo net ar i lawr,

- Gadawodd dros 1,200 o bobl ifanc 15-29 yr ardal yn 2020.
- Roedd Mudo Net yn Abertawe ar gyfer 2020 yn -1539

Gweithwyr profiadol

- Mae data demograffig yn dangos gostyngiad o 7,300 o bobl 45-54 oed yn y rhanbarth. Gall y grŵp oed hwn gynnwys y gweithwyr medrus profiadol allai fod yn cymryd swyddi proffesiynol megis rheolwyr prosiect mawr eu hangen. Awgrymodd adborth o grwpiau clwstwr fod angen mwy o reolwyr prosiect yn y rhanbarth er mwyn cadw talent a sicrhau bod prosiectau yn gallu parhau a bod modd datblygu prosiectau mawr newydd.
- Ni fu erioed mor hawdd gweithio i gwmni pellter (e.e. byw yng Nghymru gweithio i gwmni yn Lloegr) gan fod y pandemig wedi creu diwylliant gweithio gartref llawer mwy. Nid yw'r niferoedd ar Fudo a symudiadau myfyrwyr yn adlewyrchu'r ffactor hwn, sy'n golygu y gallai'r darlun fod hyd yn oed yn waeth.

<https://statswales.gov.wales/>

Myfyrwyr

- Yn 2019/20, o'r 11,040 myfyriwr graddedig Addysg Bellach o Gymru aeth i fyd gwaith, aeth 7,990 (72%) i weithio yng Nghymru, tra bod 2,950 (27%) wedi mynd i weithio yn Lloegr.
- Yn 2019/20, o'r 12,005 myfyriwr graddedig o'r DU o ddarparwyr addysg uwch yng Nghymru aeth i fyd gwaith, aeth 7,105 (59%) i weithio yng Nghymru, tra bod 4,770 (40%) wedi mynd i weithio yn Lloegr.

Graduate Outcomes 2019/20: Summary Statistics - Summary | HESA

Pobl Hŷn yn gweithio

Mae dros 1.3m o bobl 50 oed a throsodd yn byw yng Nghymru, mewn 8 mlynedd disgwylir i'r ffigwr hwn godi 100,000 arall a mynd â'r ffigwr i 1.4m. Ar hyn o bryd mae 69.4% o bobl 50 i 64 yn y rhanbarth yn gweithio.

Mae 13% o weithwyr hŷn wedi newid eu cynlluniau ymddeol ers y Pandemig, gan ddweud eu bod yn bwriadu gweithio'n hirach erbyn hyn. Yng Nghymru, dywedodd 49% yr hoffent ymddeol ond na allant fforddio gwneud, ond dywedodd 46% o'r rhain nad ydynt eisiau gweithio wedi oed ymddeol. Yn gyffredinol, mae'r berthynas gyda gweithwyr hŷn a chyflogwyr yng Nghymru yn gadarnhaol, a dywedodd 64% fod eu cyflogwr yn eu cefnogi i wneud eu gwaith yn dda, ond mae gweithwyr hŷn ar incwm is neu sy'n gorfod gwneud mwy o waith corfforol yn teimlo fod ganddynt lai o gefnogaeth ac y gwahaniaethir yn eu herbyn.

Dywedodd 76% o weithwyr hŷn eu bod yn teimlo'n hyderus ynghylch eu sgiliau digidol ac mae 68% yn credu fod ganddynt y sgiliau iawn i wneud eu swydd bresennol. Iechyd a diffyg cyfleoedd i weithwyr hŷn yw'r prif rwystrau ar gyfer pobl dros 50 sy'n ddi-waith.

Older People in the Workplace | GOV.WALES

Llenwi'r bwlch ymddeol

- Mae 99,042 o drigolion y rhanbarth yn 55-64 oed. Mae hyn yn creu bwlch sgiliau i'w llenwi dros y 10 mlynedd nesaf wrth i'r boblogaeth hon nesu at oed ymddeol.
- Syrthiodd maint y boblogaeth dan 9 oed 3% o'i gymharu â chyn y pandemig.
- Mae'r grŵp oed 5-15 12% yn llai na'r grŵp 55-64, sy'n golygu y bydd llenwi swyddi'r sawl sydd yn ymddeol yn heriol ynddo'i hun.

<https://statswales.gov.wales/>

Bydd mwy o bwysau ar y gwasanaethau cyhoeddus oherwydd fod y boblogaeth yn heneiddio, mewn meysydd fel gofal iechyd, cynlluniau symudedd ac ati, ac mae'r sectorau hyn eisoes yn ei chael yn anodd recriwtio, a nyrsio a gofal oedd y swyddi a hysbysebwyd fwyaf yn y rhanbarth yn 2021.

Dylid ystyried cyn-filwyr, ffoaduriaid, cyn-droseddwy, llwybrau pobl heb fod mewn addysg, cyflogaeth neu hyfforddiant. Mae hyn yn cael ei ystyried gan yr ECITB ar hyn o bryd fel maes allweddol er mwyn tyfu'r gweithlu o fewn y sector Sero Net.



Adeiladu

Y brif ystyriaeth yw y bydd 18% o'r gweithlu yn gobeithio ymddeol o fewn y 10 mlynedd nesaf ac mae'r data demograffaidd yn awgrymu fod llai o bobl iau ar gael i lenwi'r bylchau. Gallai awtomeiddio diwydiannol helpu i'r perwyl hwn. Mae canfyddiad gweithlu'r dyfodol o'r sector yn bryder hefyd, ac nid yw adeiladu yn cael ei ystyried yn llwybr gyrfaol derbynol ar gyfer pobl mewn addysg. Mae gwella'r canfyddiad o'r sector a diwydiant 4.0 yn flaenoriaeth.



Hamdden Twristiaeth a Manwerthu

Problemau gweithlu yw'r prif rwystr rhag twf yn y sector hwn, ac mae mawr angen gweithredu i annog pobl yn ôl i'r sector. Mae cyfle enfawr yn y rhanbarth ar gyfer Lletygarwch a Hamdden wrth i fwy o bobl ddewis gwyliau gartref yn hytrach na theithio dramor, ond mae ceisio manteisio ar y newid diwylliant hwn yn her gan fod denu staff mor anodd. Mae manwerthu heb fod yn hanfodol yn heriol hefyd, gan fod llai o siopwyr ar y stryd fawr a siopa ar-lein gan gwmnïau mawr yn dod yn norm, ac mae siopau lleol yn wynebu cyfnod heriol, ond mae mwy o alw gan siopwyr cymdeithasol gyfrifol am siopau boutique a chynnyrch lleol er mwyn ymateb i'r angen i leihau ôl troed carbon. Mae hon yn farchnad dwf y dylid manteisio arni.



Iechyd a Gofal Cymdeithasol

Wrth i boblogaeth y rhanbarth heneiddio a chan fod y sector gofal iechyd yn un o'r cyflogwyr mwyaf yn y rhanbarth, mae rhai heriau allweddol yn wynebu diwydiannau o bob math yn y sector. Er bod lefelau gweithwyr gofal iechyd a nyrsys yn debyg i rai 2018, bydd angen codi lefelau staffio yn y blynyddoedd nesaf. Mae'r cyflogwyr llai yn y rhanbarth sy'n darparu gwasanaethau gofal a deintyddiaeth hanfodol yn ei chael yn arbennig o anodd ac mae angen cymorth brys a chynllun hirdymor arnynt. Dim ond yng Nghastell-nedd Port Talbot y mae mwy o weithwyr yn y sector yn 2022 o gymharu â 2018.



Ynni a'r Amgylchedd

Mae angen ystyried y sector hwn yn farchnad newydd sy'n galw am sgiliau ar gyfer holl lefelau'r farchnad newydd honno, ond y pryder yw y bydd y sector hwn yn llenwi'r bwlch sgiliau ar draul sectorau eraill fel Adeiladu, Gweithgynhyrchu, Ariannol a Phroffesiynol a Digidol. Mae SWIC yn grŵp Clwstwr Rhanbarthol sy'n cynnal astudiaethau hyfywedd ar ddatgarboneiddio diwydiannol y rhanbarth yn unol ag agenda Sero Net Llywodraeth Cymru, ac maent wedi llunio dogfen gofynion sgiliau fydd yn gydnaws â datgarboneiddio diwydiannol. Mae'r adroddiad yn nodi rhwystrau penodol a welwyd o ran datblygu sgiliau, fel y gwelir isod.

Source: SWIC Skills required for industrial decarbonisation and getting to Net Zero



Deunyddiau a Gweithgynhyrchu Uwch

Mae Denu a Datblygu Staff yn bryderon mawr i'r sector, ac mae'r adborth a dderbyniwyd yn awgrymu fod y canfyddiad o'r sector a chyflogau yn bryder gan fod ymgeiswyr posib yn dewis gweithio mewn proffesiynau heb sgiliau mewn sectorau eraill. O gofio hefyd fod y boblogaeth yn heneiddio, mae'n rhaid denu talent newydd i'r sector. Bydd gweithgynhyrchu yn chwarae ôl enfawr yn cyflawni Sero Net a datgarboneiddio, hefyd yn seiliedig ar bolisi 2019 Llywodraeth Cymru i weithredu 4.0 Diwydiant, a bydd polisi 2021 Dyfodol Gweithgynhyrchu i Gymru 2021 sy'n defnyddio technoleg ddigidol darfol yn hollbwysig ar gyfer llenwi bylchau sgiliau a sicrhau twf parhaus. Mae MADE Cymru yn honni mai'r dyfodol yw Technolegau Tarfol ac mae'n hanfodol fod diwydiant yn croesawu technolegau digidol wrth symud ymlaen. Felly, bydd angen i sgiliau adlewyrchu'r trosglwyddiad hwn, a gallai hynny yn ei dro ddenu talent newydd i'r sector.



Bwyd a Rheoli Tir

Teimlir mai'r prif rwystr sy'n atal y diwydiant rhag troi at Reoli Tir Cynaliadwy ac arferion ffermio carbon niwtral eraill yw'r ansicrwydd sy'n bod o hyd ynghylch y cynnwys a'r cyfeiriad y bydd Llywodraeth Cymru yn cytuno iddo o fewn Bil Bwyd Cymru. Mae'r ad-borth o'r clystyrau'n awgrymu, er bod y sector yn deall fod newidiadau i gynhyrchu bwyd a rheoli tir ar fin digwydd, nad ydynt yn gallu cynllunio ar gyfer newid nes bod y diwydiant yn gwybod i ba gyfeiriad y mae'n rhaid iddo fynd a chytuno'r prosesau y mae'n rhaid eu dilyn. Mae felly'n anodd ar hyn o bryd adnabod yr hyfforddiant a'r sgiliau fydd eu hangen ar gyfer cynhyrchu bwyd yn gynaliadwy.



Darparwyr Addysg

O fewn polisi Digidol 2030, a fframwaith Dyfodol Gweithgynhyrchu i Gymru, mae Llywodraeth Cymru wedi rhoi sylw i'r angen i sicrhau bod gan bob dysgwr lefel dda o sgiliau digidol a diwydiant 4.0 ac yn cyflwyno gweledigaeth o Gymru yn datblygu economi ddigidol gref. Mae sgiliau digidol yn prysur ddod yn ganolog i bob sector, ac mae mwy o alw gan ddiwydiannau o bob math i ddefnyddio prosesau digidol. O fewn polisi Cyllideb Carbon Sero Net, bydd rhaid i bob sector wreiddio "sgiliau gwyrdd" o fewn eu gweithluoedd a bydd rhaid cael proses enfawr o wella gwybodaeth a sgiliau. Mae denu addysgwyr ar gyfer y swyddi hyn yn her, ac mae digidol a sero net yn sgiliau mawr esblygol ac mae denu talent i lenwi'r swyddi hyn yn anodd.



Sector Cyhoeddus

Er mwyn sicrhau Sero Net erbyn 2030 yn y sector cyhoeddus, mae angen rhoi sylw i anghenion sgiliau, a dywedodd ymatebwyr i'r arolwg mai sgiliau adnewyddadwy fydd y sgil swyddi fydd ei hangen fwyaf yn y blynyddoedd nesaf, ond mae llawer o gyflogwyr yn y sector yn ansicr o hyd pa sgiliau penodol fyddai eu hangen yn y maes hwn. Mae heriau enfawr ar hyn o bryd o ran recriwtio ar gyfer swyddi digidol a phroffesiynol, a byddai gallu derbyn hyfforddiant mwy penodol a hwylus ar gyfer y sgiliau hyn yn fantais fawr. Mae mawr angen swyddi anodd eu llenwi eraill fel glanhawyr, arlwywyr a gweithwyr gofal hefyd. Mae'r sector yn poeni am ansawdd hyfforddiant allanol, gan sôn am sawl enghraifft o orfod dadhyfforddi ac yna ailhyfforddi graddedigion a myfyrwyr.



Digidol

Mae sgiliau digidol yn dod yn ganolog i bob sector ac mae mwy o alw gan ddiwydiannau o bob math i ddefnyddio prosesau digidol. Mae hon yn flaenoriaeth allweddol, yn enwedig felly wrth edrych ar y bylchau sgiliau mewn sectorau eraill, a thrwy gael diwylliant digidol cryf gall pob sector geisio llenwi nifer o'r bylchau sgiliau presennol trwy fabwysiadu Diwydiant 4.0 (DA, technolegau tarfol, dysgu peirianyddol, awtomeiddio ac ati). Fodd bynnag, mae effaith hynny ar gwmnïau digidol penodol (93% ohonynt yn Micro) yn cael ei gweld yn barod wrth i nifer y swyddi yn y sector leihau. Nid yw'r adborth o'r clystyrau wedi bod yn arbennig o gefnogol i'r hyfforddiant a ddarparwyd hyd yn hyn, a chafwyd adroddiadau am AU ac AB yn darparu sgiliau sylfaenol yn unig a gweithwyr newydd ddim yn barod am waith. Yr anhawster yma yw bod digidol yn newid yn barhaus ac mae darparwyr addysg yn ei chael yn anodd denu hyfforddwyr addas.

Digital 2030: strategic framework | GOV.WALES

Delivering Economic Transformation for a Better Future of Work (gov.wales)



Ariannol a Phroffesiynol

Yn holl ddogfennau polisi diweddar Llywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU, gwelwyd fod angen am arweinydd, rheolwyr ac arbenigwyr ariannol. Heb y swyddi allweddol hyn byddai prosiectau a amlygwyd yng Nghynllun Cyflawni Economaidd SQW De-orllewin Cymru, Cyllideb Carbon Sero Net, Digidol 2030, Dyfodol Gweithgynhyrchu i Gymru ac ati oll yn ei chael yn anodd i ymsefydlu. Roedd 7,300 yn llai o bobl 45-54 oed yn y rhanbarth ers 2019 (Emsi Burning Glass 2022). Gallai'r grŵp oed hwn gynnwys y gweithwyr medrus profiadol allai fod yn gwella eu sgiliau a chael swyddi proffesiynol. Mae nifer y prentisiaethau sydd ar gael yn y sector hwn yn lleihau o flwyddyn i flwyddyn. Mae angen darparu gwell gwybodaeth am lwybrau datblygu ar gyfer gweithwyr profiadol er mwyn cadw'r talent sy'n cael ei golli.

Cynllunio i'r Dyfodol yn y Rhanbarth – Prosiectau arfaethedig

Cynllun Cyflawni Economaidd Rhanbarthol

Cenhadaeth 1

Arweinydd mewn ynni adnewyddadwy a'r economi sero net yn y DU

- Ynys Ynni'r Ddraig
- Datgarboneiddio Castell-nedd Port Talbot
- Ôl-osod / datgarboneiddio cartrefi
- Prosiectau ynni adnewyddadwy Sir Gaerfyrddin
- Hwb economi gylchol
- Porthladd Rhydd Aberdaugleddau
- Ynni Aberdaugleddau
- STEP: Tokomak Sfferaidd ar gyfer Cynhyrchu Ynni
- Canolfan fyd-eang ar gyfer rhagoriaeth reilffyrdd
- Metro Bae Abertawe a De-orllewin Cymru
- Cyfnewidfeydd trafndiaeth gyhoeddus Sir Benfro
- Gwelliannau i'r gwasanaeth rheilffordd yn Ne-orllewin Cymru
- Cysylltedd digidol rhanbarthol
- Ardal Forol Doc Penfro

Cenhadaeth 2

Adeiladu Seiliau Busnes Cydnherth Cryf

- Asiantaeth arloesi rithwir De-orllewin Cymru
- Entrepreneuriaeth a Menter De-orllewin Cymru
- Bae Baglan a Glannau Port Talbot
- Porthladd Rhydd Port Talbot
- Gogledd Canol Abertawe
- Llwyfan sain Sir Gaerfyrddin
- Pentre Awel, cam
- Ailddatblygu maes awyr Hwlfordd
- Parc bwyd Sir Benfro
- Datblygu cyflenwyr lleol
- Rhaglen sgiliau a thalent
- Cefnogi cwmnïau bach a chanolog trwy gaffael / twf a blaengaredd
- Cefnogi busnesau newydd

Cenhadaeth 3

Tyfu a Chynnal y cynnig profiad

- Adfywio canol trefi
- Adfywio canol trefi Castell-nedd Port Talbot
- Mentrau gwledig Sir Gaerfyrddin
- Canol trefi Sir Benfro
- Adfywio trefi bach a'r arfordir
- Trawsnewid Tyisha Llanelli
- Darganfod Sir Benfro
- Prosiect dyfrffyrdd rhanbarthol
- Treftadaeth a Chyrchfannau Cwm Tawe Isaf
- Profiadau ymwelwyr â Sir Gaerfyrddin
- Seilwaith porthladdoedd Sir Benfro
- Darparu tai fforddiadwy

South_West_Wales_Regional_Economic_Delivery_Plan

Ysbyty Newydd Gorllewin Cymru

Bwriedir adeiladu'r ysbyty newydd ar gysyniad dylunio Bioffilig, sy'n gysyniad pensaernïol blaengar sy'n ceisio creu cysylltiad agosach rhwng defnyddwyr adeilad â natur, gan ymgorffori elfennau fel goleuo ac awyru naturiol, nodweddion tirwedd naturiol ac ati er mwyn creu amgylchedd mwy cynhyrchiol ac iachus i bobl. Gwerth y prosiect yw £1.3 biliwn ac mae'n cynnwys ailbwrpasu safleoedd yr ysbytai presennol yn safleoedd iechyd cymunedol. Mae'r bwrdd iechyd yn bwriadu penodi contractwyr lleol i adeiladu'r Ysbyty a'r safleoedd cymunedol newydd, ond hefyd i wneud gwaith cynnal a chadw ar y safleoedd hyn i'r dyfodol.

Y Fargen Ddinesig

Mae Bargaen Ddinesig Bae Abertawe (SBCD) yn fuddsoddiad yr amcangyfrifir ar hyn o bryd ei fod werth £1.2bn ar draws portfolio o 9 brif raglen a phrosiect ar draws Dinas-Ranbarth Bae Abertawe. Mae effaith y portfolio yn seiliedig ar gynhyrchu o leiaf £1.8 biliwn o Werth Ychwanegol Gros (GVA) a darparu o leiaf 9,000 o swyddi yn y rhanbarth

Mae'r 9 rhaglen a phrosiect yn cynnwys:

Cartrefi yn Orsafoedd Pŵer

Seilwaith Digidol Sgiliau a Thalentau

Pentref Llesiant Pentre Awel Hwb Creadigol

Yr Egin Ardal Forol

Doc Penfro Cefnogi Arloesedd a Thwf Carbon Isel

Ardal Ddigidol Dinas Abertawe a'r Glannau

Campysau gwyddor bywyd, llesiant a chwaraeon

Sgiliau angenrheidiol i'r dyfodol I Beth sydd ei angen...

Sgiliau craidd trosglwyddadwy Pob Sector

Mae'r rhanbarth yn brin o sgiliau trosglwyddadwy craidd.

Gwybodaeth STEM

- Gwybodaeth a Thechnoleg
- Mathemateg, Ffiseg a Bioleg
- Ymresymu gwyddonol a mathemategol
- Gwyddorau amgylcheddol / cynaliadwyedd

Rheolaeth ac Arweinyddiaeth

- Darparu llwybrau gwella sgiliau rheoli. Mae pob sector yn wynebu anawsterau i recriwtio rheolwyr
- Gweinyddiaeth fusnes

Sgiliau technegol

- Defnyddio ac atgyweirio offer technegol

Sgiliau digidol a data

- Datrys problemau data
- Seiberddiogelwch, lefel uchel a'i gynnwys ar ryw lefel yn holl gymwysiadau datblygwyr / cwmwl
- Dadansoddi
- Gwerthuso
- Gwyddorau cyfrifiadurol
- TG / Rhaglennu
- Cyfrifiadurol cwmwl
- Cyfryngau cymdeithasol
- Gweithgynhyrchu Clyfar / Technolegau Tarfol
- STEM

Sgiliau (Sero Net) Gwyrdd

- System i gynnwys sgiliau gwyrdd yn rôl pob swydd (Fel yr hyfforddiant iechyd a Diogelwch ar hyn o bryd)
- Sgiliau Gwyrdd penodol ymhob sector
- Gwell sgiliau / ailsgilio'r gweithlu presennol
- Cynnwys "Gwybodaeth Werdd" ymhob addysg a sgil

Sgiliau Sector Benodol i'r dyfodol

Ynni

Proses prosiectau newydd, gofynion sgiliau

- Cyn Caniatâd
- Dylunio, Caffael, Arolwg, gwaith caniatâd cynnar
- Caniatâd
- Asesiad / Cwmpasu Amgylcheddol
- Cyn-Adeiladu,
- Arolwg, Dylunio, Caffael, Paratoi safle
- Gweithgynhyrchu
- Ceblau, Tyrbinau /Paneli ac ati Adeiladweithiau Seiliau arnofiol, offer eilaidd
- Adeiladu
- Saerïo a Chydod, Gosod ceblau, cludo a gosod, gosod is-orsaf, comisiynu
- Gweithrediadau
- Monitro, cynnal a chadw, gweithrediadau

Gwybodaeth Arbenigol am Ynni

- Tyrbinau
- Solar
- Hydro
- Niwclear
- Morol / Llwyfan arnofiol / Llanwol
- Amgylcheddol
- Ecolegol
- Technolegau adnewyddadwy
- Storïo Ynni
- Dal Carbon / Datgarboneiddio
- Peirianwyr trydanol foltedd uchel

Adeiladu

- Aseswyr ôl-osod (TrustMark)
- Cynaliadwyedd Sero Net mewn dulliau adeiladu
- Argraffu 3D / Roboteg / Dulliau adeiladu modern
- Deunyddiau

Sgiliau Sector Benodol i'r dyfodol

Gweithgynhyrchu

- Gweithgynhyrchu Clyfar / Technolegau Tarfol / Digidol
- Deunyddiau (cynaliadwyedd, cynhyrchion deunydd cylchol)
- Cynhyrchu storfeydd ynni
- Cynhyrchu batris
- STEM

Twristiaeth, Lletygarwch, Manwerthu

- Cynaliadwyedd
- Digidol

Trafnidiaeth

- Mecanyddion cerbydau trydan
- Peirianwyr cyfleusterau gwefru
- Peirianwyr rheilffyrdd
- Peirianwyr trydanol

Bwyd a Rheoli Tir

- Gwell defnydd o ddysgu cyfunol
- Arferion organig
- Gwyddonwyr Cynhyrchu Bwyd
- Rheoli coetiroedd / pridd
- Amgylcheddol / Ecoleg / Cynaliadwyedd
- Cadw gwenyn
- Garddwriaeth
- Dal / storïo bio nwy
- Peiriannau'n cael eu tanio gan hydrogen

Iechyd a Gofal Cymdeithasol

- Deintyddiaeth
- Nyrsio
- Prentisiaethau gradd uwch. Meddygon llawfeddygon ac ati
- Gweithwyr iechyd meddwl Mental

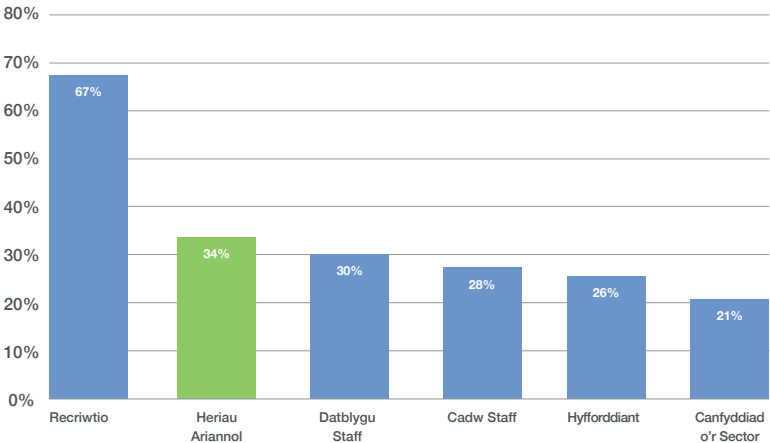
Addysg

- Addysgwyr ar bob lefel i addysgu a chyflwyno'r sgiliau newydd hyn

Arolwg Sgiliau'r RLSP Themâu sy'n gorgyffwrdd • Sgiliau a Recriwtio • Pob Sector

Y Prif Heriau sy'n Wynebu Busnesau

Recriwtio yw'r her fwyaf o bell ffordd i gyflogwyr ar hyn o bryd. Fodd bynnag, soniodd llawer am heriau ariannol, boed hynny'n fewnol neu'n bwysau chwyddiant, ac felly wrth gyfuno ymatebion verbatim gyda'r union atebion a roddwyd, mae Heriau Ariannol yn dod yn ffactor o bwys.



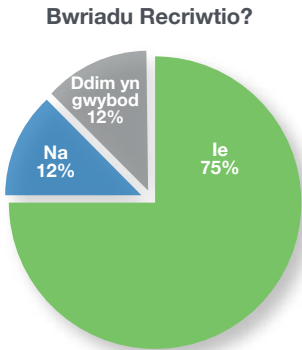
RLSP Skills Survey

Bylchau sgiliau Cyfredol

Dywedodd **75%** o'r ymatebwyr i'r arolwg eu bod yn bwriadu recriwtio yn y 12 mis nesaf, ond dywedodd 55% eu bod yn wynebu heriau sgiliau yn eu sefydliadau ar y pryd. Roedd 73% yn cael anhawster i recriwtio ar gyfer swyddi penodol. Gan ddefnyddio ymatebion agored a verbatim y gofynion sgiliau mwyaf yw:

- **Crefftau medrus**
Adeiladu (pob swydd), Gyrwyr, Cogyddion, Saerïo, Nyrsys, Gweithwyr gofal, Mecanyddion, Cynhyrchu, Gweinyddiaeth
- **Galwedigaethau Proffesiynol**
/ Rheoli a Rheoli Prosiectau
- **STEM**
- **Gweithwyr Iechyd a Gofal proffesiynol**
- **TG, Datblygwyr a gweithwyr Meddalwedd**
- **Rheoli logisteg**
- **Sgiliau Gwyrdd Traws Sector**

RLSP Skills Survey



Sgiliau Meddal

Dywedodd **16.5%** o'r ymatebwyr fod staff newydd yn barod am waith, ond roedd y prif faterion o ran peidio bod yn barod am waith yn ymwneud â:

- Canfyddiadau o rôl y swydd
- Diffyg brwdfrydedd / cymhelliant, agweddau gwael
- Anhaclus / diffyg disgyblaeth
- Diffyg sgiliau pobl (cyfathrebu, datrys problemau ac ati)
- Diffyg Profiad / Sgiliau / Cymwysterau

Erbyn hyn mae llawer o gyflogwyr yn chwilio am agweddau cywir at waith yn hytrach na sgiliau penodol, gan ddibynnu ar hyfforddiant a chynnydd mewnol. Mae pob sector wedi gofyn am raglenni parod am waith / profiad gwaith. Y sgiliau meddal allweddol maen nhw'n chwilio amdanynt erbyn hyn yw:

- Sgiliau cyfathrebu
- Datrys problemau
- Arweinyddiaeth / perchnogaeth
- Gwybodaeth am gynnyrch
- Llythrennedd cyfrifiadurol
- Deall cyfarwyddiadau
- Gwytnwch
- Hyder

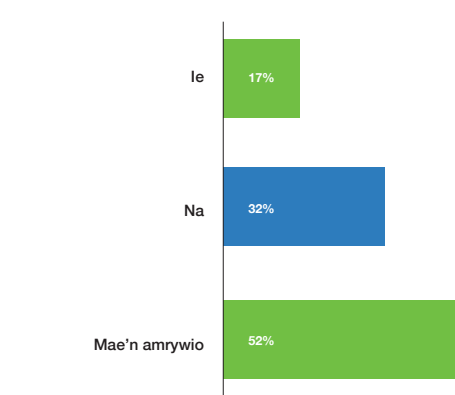
Sgiliau i'r Dyfodol

Er mai dim ond 17% ddywedodd y byddant yn bwriadu recriwtio pobl ar gyfer swyddi yn gysylltiedig â'r agenda Sero Net, sgiliau Ynni Adnewyddadwy oedd y sgil uchaf a restrwyd pan ofynnwyd beth fydd ei angen yn y dyfodol. Mae cyflogwyr angen mwy o eglurder ar gyfrifoldebau a chyfleoedd Sero Net. Roedd y sylwadau niferus ar y cwestiwn hwn a'r prif sgiliau a gymerwyd o'r sylwadau hynny yn cynnwys:

- Digidol / TG / Rhaglennu / Meddalwedd • Nyrsio / Gofal
- Arlwyo a Lletygarwch
- Arweinwyr / Rheolwyr / Arweinwyr Prosiect
- Athrawon / Darlithwyr
- Ecoleg / Cynaliadwyedd

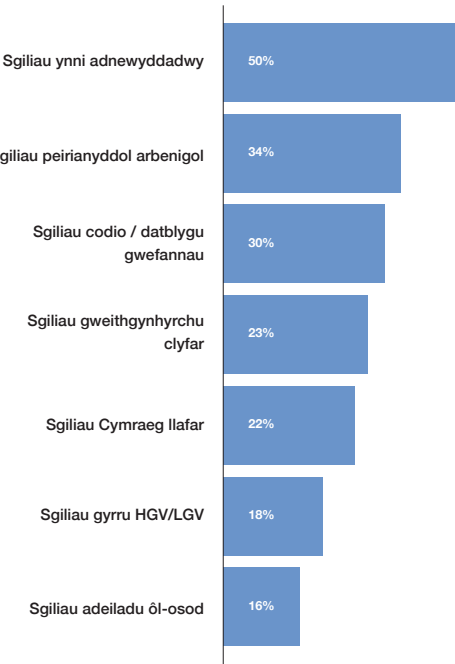
Roedd llawer o'r sylwadau ar sgiliau i'r dyfodol yn adlewyrchu'r gofynion sgiliau presennol.

Gweithwyr Newydd yn Barod am Waith?



RLSP Skills Survey

Sgiliau Sydd eu Hangen - 5-10 mlynedd nesaf



RLSP Skills Survey



Adeiladu

Gweithlu

3,112 Cyflogwr yn y Rhanbarth

Yn 2021, roeddent yn cyflogi 17,066 o bobl, 19% yn fwy nag yn 2019

Maint Busnesau

- 93% Micro
- 6% Bach
- 0.8% Canolig
- 0.2% Mawr

Gallai 18% o'r gweithlu fod yn ymddeol o fewn y 10 mlynedd nesaf, mae 80% yn Ddynion

Source: Emsi Burning Glass 2022

Addysg

Prentisiaethau yn 2021/22

- 370 Prentis Sylfaen
- 185 Lefel 3
- 20 Lefel 4 neu uwch

Addysg yn y Gweithlu

- 13,320 wedi'u haddysgu rhwng NVQ 1 – 3
- 2,941 wedi'u haddysgu i Lefel 4 neu uwch

Diffyg cymwysterau ar gael ar gyfer tai fframiau pren a dylunio offer ar gyfer cartrefi newydd.

Nid oes unrhyw ddarparwyr hyfforddiant yn Ne-orllewin Cymru yn cynnig Prentisiaethau Gweithwyr Daear.

Source: <https://statswales.gov.wales>

Sgiliau Sector

Cynnydd 2018 - 2022

- Cynnydd o 24% mewn Trydanwyr
- Cynnydd o 31% mewn Sgaffaldwyr
- Cynnydd o 39% mewn gweithwyr Toeon
- Cynnydd o 26% mewn gweithwyr Peiriannau

Gostyngiadau 2018 -2022

- -14% mewn Plastrwyr
- -26% mewn Peintwyr ac Addurnwyr
- -5% mewn bricwyr

Source: Emsi Burning Glass 2022

Arolwg Sgiliau 2022

- Mae 70% yn cael anhawster recriwtio ar gyfer swyddi penodol
- Mae 69% yn bwriadu recriwtio o fewn 12 mis
- Dywedodd 27% fod cadw staff yn problem
- Mae prentisiaid gan 73% o gyflogwyr yn yr arolwg



Prif Ganfyddiadau

Arolwg Sgiliau 2022 - 65 o ymatebion

Heriau

- Recriwtio
Canfyddiadau o'r sector
Cyflogau isel
Diffyg ymgeiswyr / gormod o ddewis cystadleuol
- Hyfforddi a Datblygu Staff
Dywedodd 12% fod staff newydd yn barod am waith Sgiliau / cymwysterau, profiad ac agweddau gwael yw'r prif ffactorau negyddol
- Materion Ariannol
Cost deunyddiau crai
Pwysau chwyddiant / Tanwydd
- Soniodd 69.5% am heriau sgiliau
Meysydd mwyaf cyffredin:
Swyddi crefft a gweithio peiriannau medrus
Swyddi proffesiynol, e.e. Prynu, Cynllunio, Rheolwyr ac ati
- Soniodd 37% am rwystrau o ran hyfforddiant
Meysydd mwyaf cyffredin:
Diffyg arian
Amlygrwydd ac argaeledd hyfforddiant
Hyblygrwydd cyrsiau
Cyfyngiadau amser
Diffyg darparwyr lleol da
- Mae 21% yn gobeithio recriwtio ar gyfer sgiliau Sero Net

Camau

Penodi wrth i weithwyr ymddeol

Parhau i sicrhau llif da o grefftwyr medrus, mae mawr angen prentisiaethau ar gyfer y crefftau canlynol

- Peintwyr ac Addurnwyr
- Plastrwyr
- Bricwyr

Defnyddio technolegau awtomatig newydd

Argaeledd Athrawon a Darlithwyr, llwybrau penodol

- TrustMark
- Ynni Adnewyddadwy / Deunyddiau cynaliadwy
- Fframiau Pren
- Fframiau Dur
- Gwaith Daear

Gwellu sgiliau ar gyfer TrustMark / MCS

- Gwell defnydd o ddysgu cyfunol

Diweddarw'r dysgu presennol i gynnwys canllawiau adeiladu newydd

Y swyddi anoddaf i'w llenwi / swyddi a hysbysebwyd yw

- Bricwyr
- Gweithwyr Daear
- Peintwyr ac Addurnwyr
- Plastrwyr
- Weldwyr
- Gosod pibellau
- Trydanol / peirianwyr / ffitwyr / dylunwyr
- Goruchwylwyr / rheolwyr safle
- Peirianwyr mecanyddol / ffitwyr



Deunyddiau a Gweithgynhyrchu Uwch

Workforce

Yn 2021 roedd 1,222 o Gyflogwyr yn y Rhanbarth

- 81% Micro
- 13% Bach
- 5% Canolig
- 1% Mawr

Maent yn cyflogi 21,071 o bobl, 0.8% yn fwy nag yn 2019, gallai 20% o'r gweithlu ymddeol yn y 10 mlynedd nesaf, mae 76% yn Ddynion.

Source: Emsi Burning Glass 2022

Addysg

Prentisiaethau yn 2021/22

- Prentis Sylfaen
- 140 Lefel 3
- 5 Lefel 4 neu uwch

Addysg yn y Gweithlu

- wedi'u haddysgu rhwng NVQ 1 – 3
- 5,524 wedi'u haddysgu i Lefel 4 neu uwch

Source: <https://statswales.gov.wales>

Mae prentisiaid gan 58% o'r cyflogwyr yn yr arolwg

Sgiliau Sector

Cynnydd 2018 – 2022

- Cynnydd o 19% mewn Cynhyrchwyr Haearn / Dur
- Cynnydd o 6% mewn Rheolwyr Cynhyrchu a Chyfarwyddwyr mewn Gweithgynhyrchu
- Cynnydd o 4% mewn Galwedigaethau Peiriannau Prosesu Elfennol

Gostyngiadau 2018 – 2022

- Gostyngiad o 8% mewn Cynhyrchwyr Gwaith Metel a Ffitwyr Cynnal a Chadw
- 10% mewn Cydosodwyr
- 11% mewn gweithredwyr Peiriannau Gwaith Metel

Source: Emsi Burning Glass 2022

Arolwg Sgiliau 2022

- Mae 80% yn cael anhawster recriwtio ar gyfer swyddi penodol

Mae 74% yn bwriadu recriwtio o fewn 12 mis

Gofynion Sgiliau'r 5-10 Mlynedd Nesaf

- Peirianwyr Arbenigol
- Gweithgynhyrchu Clyfar
- Ynni Adnewyddadwy
- Codio digidol / y we

Prif Ganfyddiadau

Arolwg Sgiliau 2022 - 27 o Ymatebwyr

Heriau

- Materion recriwtio – mae 70% yn bwriadu recriwtio yn y 12 mis nesaf ond dywedodd 80% eu bod yn cael anhawster recriwtio Cystadleuaeth gan gyflogwyr eraill Cyflogau isel Diffyg ymgeiswyr / diffyg diddordeb yn y sector Lleoliadau daearyddol
- Hyfforddi a Datblygu Staff Dywedodd 7% fod staff newydd yn barod am waith Sgiliau, Profiad a diffyg cymhellant / agweddau gwael oedd y prif ffactorau negyddol
- Soniodd 60% am heriau sgiliau Y meysydd mwyaf cyffredin Most prevalent areas. Gwaith crefft medrus a pheiriannau prosesu Swyddi proffesiynol, e.e. Prynu, Cynllunio, Rheolwyr ac ati.
- Heriau Sgiliau Meddal Datrys problemau Arweinyddiaeth / Perchnogaeth Sgiliau cyfathrebu Rhifedd Sylfaenol
- Mae 15% yn ystyried recriwtio ar gyfer sgiliau swyddi Sero Net

Camau

Mae angen i'r sector weithio gydag addysg cyn ac ôl-16. Rhaglenni ffit i weithio i sicrhau bod sgiliau swyddi cyffredinol perthnasol yn cael eu cynnwys. Megis:

- Arweinyddiaeth / Rheolaeth
- Cyfathrebu / ysgrifenedig / llafar / deall a/neu roi cyfarwyddiadau
- Defnyddio Digidol
- Rhifedd
- Gweithrediadau
- Gwasanaeth Cwsmeriaid
- Sicrhau Ansawdd
- Cynllunio / Sylw i Fanylion
- Datrys Problemau

Arddangos Technolegau Tarfol / technolegau Diwydiant 4.0 i'r sector.

Sgiliau sydd eu hangen yn awr:

- Gweithwyr cynhyrchu
- Gweithwyr peiriant
- Gwaith gweithgynhyrchu
- Sgiliau peirianyddol
- Sgiliau mecanyddol

Codi ymwybyddiaeth o'r Gyllideb Carbon Sero Net er mwyn arddangos y cyfleoedd. Cydweithio ar draws sectorau. Creu cronfa sgiliau all wasanaethu diwydiannau gorgyffwrddol

- Weldwyr
- Peirianwyr
- Gweithwyr metel
- Gweithwyr peiriant



Iechyd a Gofal Cymdeithasol

Gweithlu

Yn 2021, roedd 1,801 o Gyflogwyr yn y Rhanbarth

Maint Busnesau	Cynnydd / gostyngiad swyddi er 2018
• 55% Micro	• Sir Benfro -1,285
• 39% Bach	• Abertawe -1928
• 6% Canolig	• Sir Gaerfyrddin -273
• 1% Mawr	• Castell-nedd Port Talbot +494

Maent yn cyflogi 46,982 o bobl, 6% yn llai nag yn 2018. Gallai 22% o'r gweithlu ymddeol yn y 10 mlynedd nesaf, mae 78% ohonynt yn Fenywod

Source: Emsi Burning Glass 2022

Addysg

Prentisiaethau yn 2021/22

- 1915 Prentis Sylfaen
- 1900 Lefel 3
- 920 Lefel 4 neu uwch

Addysg yn y Gweithlu

- 24,824 wedi'u haddysgu rhwng NVQ 1 – 3
- 20,025 wedi'u haddysgu i Lefel 4 neu uwch

Source: <https://statswales.gov.wales>

Sgiliau Sector

Cynnydd 2018 - 2022

- 4% Bydwagedd
- 7% Nyrsys Meithrinfeidd
- 4% Gweithwyr lles
- 6% Therapyddion Galwedigaethol
- 6% Radiograffwyr

Gostyngiadau 2018 -2022

- 5% Gweithwyr Gofal
- 5% Uwch Weithwyr Gofal (Sylwer: mae hyn yn cyfateb i 600 yn llai o bobl er 2018)
- 23% Nyrsys Deintyddol
- 11% Technegwyr Fferyllol
- 21% Gwasanaethau gofal anifeiliaid / 33% Milfeddygon
- 27% Nyrsys Milfeddygol

Arolwg Sgiliau 2022

- Mae 82% yn cael anhawster recriwtio ar gyfer swyddi penodol
- Mae 99% yn bwriadu

recriwtio o fewn 12 mis

Mae prentisiaid gan 41% o'r cyflogwyr yn yr arolwg, ac o blith y sawl heb rai:

- Nid yw'r fframwaith yn gweddu i'r anghenion
- Ansicr am y broses

Dywedodd 49% eu bod wedi wynebu rhwystrau wrth drefnu hyfforddiant

- Amser ac Arian yw'r ffactorau pwysicaf



Prif Ganfyddiadau

Arolwg Sgiliau 2022 - 77 o ymatebion

Heriau

- Recriwtio
Cadw Staff
Heriau Ariannol
Datblygu Staff
Hyfforddiant
Canfyddiad o'r Sector
- Hyfforddi a Datblygu Staff
Dywedodd 18% fod staff newydd yn barod am waith Sgiliau, Cymwysterau, Profiad a diffyg cymhellant / agweddau gwael oedd y prif ffactorau negyddol
- Soniodd 51% am heriau sgiliau
Ffactorau mwyaf cyffredin
Gofal / Oeddrannus a Phlant
Gofal Iechyd
Swyddi proffesiynol,
Rheolwyr
- Heriau Sgiliau Meddal
Sgiliau cyfathrebu
Llythrennedd Cyfrifiadurol
Arweinyddiaeth / Rheolaeth
Sgiliau Cymraeg
Darllen a deall gwybodaeth
- Dywedodd 57% fod cadw staff yn problem
Dim diddordeb yn y sector hwn
Oriau anghymdeithasol
Cyflogau isel

Camau

Gofal Iechyd

- Canfyddiad o'r Diwydiant Angen gweithio gydag addysg cyn-16 i wella canfyddiadau
- Proses profiad gwaith ôl-16
- Rhwystrau tybiedig rhag ennill cymwysterau

Llwybrau / Prentisiaethau Gradd at

- Arweinyddiaeth a Rheolaeth
- Doethuriaethau

Llawfeddygon Cadw / Recriwtio Staff

- Mae cymwysterau yn rhwystr, yn enwedig felly i weithwyr rhan amser, nid yw amser astudio yn cael ei dalu
- Symudedd

Sgiliau sydd eu hangen yn awr / Swyddi a hysbysebwyd fwyaf

- Gofalwyr / gweithwyr cymorth (mawr eu hangen)
- Nyrs staff
- Deintyddol

Gofalu fod gan weithwyr sgiliau meddal perthnasol cyn eu cyflogi. Y Sgiliau Meddal mwyaf cyffredin mewn hysbysebion swyddi yw:

- Cyfathrebu
- Y Gymraeg
- Deall cyfarwyddiadau ysgrifenedig
- Arweinyddiaeth / Rheolaeth
- Llythrennedd cyfrifiadurol
- Brwdfrydedd / Tosturi
- Datrys Problemau / Cynllunio
- Gwytnwch

Sgiliau Digidol

- Colli staff i gwmnïau preifat, sut i gadw sgiliau digidol?



Hamdden, Twristiaeth a Manwerthu

Gweithlu

Yn 2021, roedd 13,020 o Gyflogwyr yn y Rhanbarth

Maint Busnesau Cynnydd / gostyngiad swyddi er 2018

- 83% Micro • Sir Benfro +399
- 15% Bach • Abertawe -3333
- 1.9% Canolig • Sir Gaerfyrddin -587
- 0.1% Mawr • Castell-nedd Port Talbot +587

Maent yn cyflogi 73,475 o bobl, 5.3% yn llai nag yn 2018, mae 53% yn Ddynion, 47% yn Fenywod

Source: Emsi Burning Glass 2022

Addysg

Prentisiaethau yn 2021/22

- 130 Prentis Sylfaen
- 180 Lefel 3
- 25 Lefel 4 neu uwch

Mae 28% wedi profi rhwystrau wrth drefnu hyfforddiant

Mae prentisiaid gan 36% o'r cyflogwyr yn yr arolwg

Source: <https://statswales.gov.wales>

Sgiliau Sector

Cynnydd 2018 - 2022

- 16% (96) Rheolwyr a Pherchnogion Gwestai

Gostyngiadau 2018 - 2022

- 7% (985) Manwerthu a chynorthwyrwyr til
- 8.3% (361) Chefs, Cogyddion a chynorthwyrwyr Arlwy
- 38% (603) Tafarnwyr a Rheolwyr tafardai
- 5% (139) Rheolwyr Manwerthu
- 31% (288) Cynorthwyrwyr fferyllol
- 29% (107) Pobwyr a Chyffeithwyr

Arolwg Sgiliau 2022

- Mae 70% yn cael anhawster recriwtio ar gyfer rolau penodol
- Mae 76% yn bwriadu recriwtio o fewn 12 mis



Prif Ganfyddiadau

Arolwg Sgiliau 2022 - 100 o ymatebion

Heriau

- Recriwtio
Heriau Ariannol
Amrywiadau Tymhorol
Datblygu Staff
Canfyddiad o'r Sector
Cysylltiadau trafndiaeth (Symudedd)
- Hyfforddi a Datblygu Staff
Dywedodd 14% fod staff newydd yn barod am waith, Agweddau Gwael, Diffyg Profiad, Cymhelliant
- Soniodd 47% am heriau sgiliau
Meysydd mwyaf cyffredin
Chef Crefft Medrus / Cegin
Hamdden a Gwasanaethau
Rolau proffesiynol, Rheolwyr
- Heriau Sgiliau Meddal
Sgiliau cyfathrebu
Datrys Problemau
Gwybodaeth
TG a Thechnoleg
Arweinyddiaeth / Rheolaeth
Gwytnwch
- Dywedodd 38% fod Cadw Staff yn broblem
Dim diddordeb yn y sector hwn
Oriau anghymdeithasol / Cysylltiadau symudedd
Cyflogau isel / cystadleuaeth

Camau

Prentisiaethau

- Ei gwneud yn rhwyddach dod i wybod am raglenni i fach a micro, angen marchnata'r rhaglenni
- Rhwyddach manteisio arnynt, llai o fiwrocratiaeth
- Gwahaniaethau cymwysterau rhwng Lloegr a Chymru
- Denu pobl hŷn i'r sector

Symudedd

- Dewisiadau o ran symudedd, ar gyfer gweithwyr iau / oriau anghymdeithasol

Sero Net

- Gwella'r wybodaeth i berchnogion busnesau ar rolau a chyfrifoldebau / cyfleoedd

Gofalu fod gan weithwyr sgiliau meddal perthnasol cyn eu cyflogi. Y Sgiliau Meddal mwyaf cyffredin mewn hysbysebion swyddi yw:

- Gwasanaeth Cwsmeriaid
- Cyfathrebu
- Glendid Personol
- Arweinyddiaeth / Rheolaeth
- Sylw i Fanylion
- Brwdfrydedd / Egniol
- Gwerthiant
- Hyfforddiant a Datblygu

Sgiliau sydd eu hangen yn awr / Swyddi a hysbysebwyd fwyaf

- Glanhawr / Cadw tŷ
- Chef / Cynorthwyrwyr cegin
- Baristas
- Staff gweini



Ynni a'r Amgylchedd

Gweithlu

Yn 2021, roedd 199 o Gyflogwyr yn y Rhanbarth

Maint Busnesau	Cynnydd / gostyngiad swyddi er 2018
• 69% Micro	• Sir Benfro +11
• 23% Bach	• Abertawe -79
• 8% Canolog	• Sir Gaerfyrddin -197
• 0.1% Mawr	• Castell-nedd Port Talbot +1329

Maent yn cyflogi 3,951 o bobl, 34% yn fwy nag yn 2018. Mae 81% ohonynt yn ddynion, gallai 19% o'r gweithlu ymddeol yn y 10 mlynedd nesaf

Addysg

Prentisiaethau yn 2021/22. RHYBUDD: Llwybrau cyfyngedig ar gyfer Ynni

Angen prentisiaethau

- Trydanol Foltedd Uchel
- Pwyntwyr, Ffitwyr, Cysylltwyr
- Uwch Bersonau Awdurdodedig
- Penseiri Morol
- Offer Rheoli
- Peirianwyr Mecanyddol a Dylunio

Mae prentisiaid gan 36% o'r cyflogwyr yn yr arolwg. Profodd 42% rwystrau wrth drefnu hyfforddiant

- Dim Fframwaith ar gyfer Sero Net
- Dim capasiti i hyfforddi
- Anawsterau recriwtio

Sgiliau Sector

Gofynion ar gyfer prosiectau seilwaith

- Sgiliau ardrawslin
- Meddwl trwy systemau / Cyfathrebu / Arweinyddiaeth
- Ymwybyddiaeth amgylcheddol / Economi gylchol
- Ymgysylltu â pholisi amgylcheddol
- Sgiliau digidol

Sgiliau seiliedig ar dechnoleg

- Hydrogen / Cynhyrchu ynni adnewyddadwy
- Cynhyrchu batris
- Dal carbon / Dylunio cylchol
- Arolygwyr Tyrbinau

Proffiliau swyddi galwedigaethol

- Weldwyr / Gosodwyr pibellau / Trydanwyr / Peirianwyr

Addysg a hyfforddiant

- STEM, EDI a chwricwla hyfforddiant

Source: Catapult: Risks to project development – People, Skills and vocations

Arolwg Sgiliau 2022

- Mae 68% yn cael anhawster recriwtio ar gyfer swyddi penodol
- Mae 75% yn bwriadu recriwtio o fewn 12 mis

Gofynion Sgiliau'r 5-10 Mlynedd Nesaf

- Ynni Adnewyddadwy
- Peirianneg Arbenigol / Glyfar
- Digidol, Codio'r We Adeiladu

Prif Ganfyddiadau

Arolwg Sgiliau 2022 - 20 o ymatebion

Heriau

- Recriwtio
Datblygu Staff
Hyfforddiant
Cadw staff
Biwrocratiaeth / Deddfwriaeth
- Hyfforddi a Datblygu Staff
Dywedodd 26% fod staff newydd yn barod am waith. Y sgiliau sydd eu hangen, Profiad Gwaith a chymwysterau yw'r prif ffactorau negyddol
- Soniodd 52% am heriau sgiliau
Meysydd mwyaf cyffredin
Rheolwyr / Proffesiynol
Crefftiau Medrus
- Heriau Sgiliau Meddal
Arweinyddiaeth / Rheolaeth
Ynni Adnewyddadwy
Cyfathrebu / Datrys Problemau
Gwybodaeth am Gynhyrchion Technoleg
- Dywedodd 33% fod Cadw Staff yn problem
Cysylltiadau symudedd
Cyflogau isel / cystadleuaeth

Mae 58% yn bwriadu cyflogi ar sail yr agenda Sero Net

Camau

Diweddaru cymwysterau ar fyrder. Ystyried sector newydd lle mae'r sgiliau sydd eu hangen ar gyfer pob rhan o'r sector wedi'u trefnu

- Cyn Caniatâd
Dylunio, Caffael, Arolwg, Gwaith caniatâd cynnar
- Caniatâd
Asesiad Amgylcheddol / Cwmpasu
- Cyn Adeiladu
Dylunio Arolygon, Caffael, Paratoi safleoedd
- Gweithgynhyrchu
Ceblau, Tyrbinau / Paneli ac ati, Adeiladweithiau / Seiliau amofiol, offer eilaidd
- Adeiladu
Saernio a Chydodod, Gosod ceblau, trafniadaeth a gwaith gosod, gosod isorsafodd comisiynu
- Gweithrediadau
Monitro, cynnal a chadw, gweithrediadau

Prentisiaethau i mewn i'r sector, ar gyfer sgiliau addas sydd eu hangen:

- Peirianwyr Trydanol Foltedd Uchel
- Pwyntwyr / Ffitwyr / Technegwyr / Cysylltwyr
- Rheoli gwaith gosod
- Uwch Bersonau Awdurdodedig / Personau Awdurdodedig
- Pensaerniaeth Forol
- Rheolwyr Prosiect Adeiladweithiau Mawr

Gellid agor llwybrau newydd i ailsgilio:

- "Diwydiant Du"
- Cyn-aelodau'r lluoedd arfog
- Cyn-droseddwy



Bwyd a Rheoli Tir

Gweithlu

Yn 2021, roedd 10,243 o Gyflogwyr yn y Rhanbarth

Maint Busnesau	Cynnydd / gostyngiad swyddi er 2018
• 87.2% Micro	• Sir Benfro -326
• 10.9% Bach	• Abertawe -137
• 1.6% Canolig	• Sir Gaerfyrddin -949
• 0.2% Mawr	• Castell-nedd Port Talbot -232

Maent yn cyflogi 22,227 o bobl, 6.9% yn llai nag yn 2018, mae 68% yn ddynion, 32% yn fenywod, gallai 23% ymddeol yn y 10 mlynedd nesaf.

Source: Emsi Burning Glass 2022

Addysg

Prentisiaethau yn 2021/22

Amaethyddiaeth

- 120 Prentis Sylfaen
- 95 Lefel 3

Cynhyrchu Bwyd a Diod

- 145 Prentis Sylfaen
- 40 Lefel 3

Source: <https://statswales.gov.wales>

Profodd 35% rwystrau wrth drefnu hyfforddiant. Mae prentisiaid gan 43% o'r cyflogwyr yn yr arolwg

Sgiliau Sector

Cynnydd 2018 - 2022

- 5% (244) Cynhyrchu Bwyd a Rheoli Cynhyrchu
- 18% (103) Pysgota
- 6% (96) Iechyd a Diogelwch, Arolygwyr a sicrhau ansawdd

Gostyngiadau 2018 - 2022

- 7% (772) Ffermwyr a Gweithwyr Fferm
- 5% Rheolwyr Prynu
- 1% (18) Peirianwyr Cynhyrchu Bwyd
- 28% (43) Garddwriaethol
- 11% (104) Rheolwyr mewn Garddwriaeth

Source: Emsi Burning Glass 2022

Arolwg Sgiliau 2022

- Mae 68% yn cael anhawster recriwtio ar gyfer swyddi penodol
- Mae 70% yn bwriadu recriwtio o fewn 12 mis

Gofynion Sgiliau'r 5-10 Mlynedd Nesaf

- Ynni Adnewyddadwy
- Peirianeg
- Arbenigol / Glyfar
- TG, Codio'r We
- HGV a Pheiriannau

Prif Ganfyddiadau

Arolwg Sgiliau 2022 - 47 o ymatebion

Heriau

- Recriwtio
 - Heriau Ariannol
 - Datblygu Staff / Hyfforddiant
 - Cysylltiadau Trafnidiaeth Gwael
 - Canfyddiad o'r Sector
 - Ariannol
- Hyfforddi a Datblygu Staff
 - Dywedodd 13% fod staff newydd yn barod am waith. Sgiliau, Agweddau Gwael, Diffyg Profiad oedd y prif ffactorau negyddol
- Soniodd 60% am wynebu heriau sgiliau
 - Meysydd mwyaf cyffredin
 - Crefftau Medrus / Cynhyrchu Bwyd
 - Peiriannau prosesu a gweithio peiriannau
 - Rolau proffesiynol,
 - Gwerthiant / Gwasanaeth Cwsmeriaid a Rheolwyr
- Heriau Sgiliau Meddal
 - Arweinyddiaeth
 - Datrys Problemau
 - Gwybodaeth Amaethyddol / Arddwriaethol
 - Cyfathrebu
- Dywedodd 27% fod Cadw Staff yn broblem
 - Cysylltiadau symudedd
 - Cyflogau isel / Oriau anghymdeithasol
 - / Cystadleuaeth

Mae 16% yn bwriadu recriwtio ar gyfer Sero Net

Camau

Sgiliau sydd eu hangen yn awr / Swyddi a hysbysebwyd fwyaf

- Pacwyr / Pigwyr
- Technegwyr a pheirianwyr prosesu bwyd
- Cigydda
- Bwyd môr a physgota
- Rheolwyr
- Gweithwyr fferm
- Pobi
- Tyfwyr coed
- Gyrwyr HGV

Dylid rhoi sgiliau meddal perthnasol i weithwyr cyn eu cyflogi:

- Gwasanaeth Cwsmeriaid
- Sylw i Fanylion
- Cyfathrebu
- Pecynnu a Labelu
- Arweinyddiaeth / Rheolaeth
- Ethig gwaith cryf

Hyrwyddo hyfforddiant a chynlluniau lleol sydd ar gael yn barod megis:

- Cyswllt Ffermio – Cyfrifianellau asesu carbon a chynghorwyr a chraffu pridd
- Sgiliau Bwyd Cymru
- Gyrfaoedd Blasus
- Pasbort Gyrfaoedd Bwyd a Diod gan yr Academi Sgiliau Genedlaethol ar gyfer Bwyd a Diod

Prentisiaethau

- Oedi gyda phrentisiaethau bwyd môr a physgota
- Nid yw bragu a chadw gwenyn yn cael eu cynnwys
- Dim Garddwriaeth (Ffrwythau a Llysiau yn enwedig)



Digidol

Gweithlu

Yn 2021, roedd 828 o ddiwydiannau Digidol yn y rhanbarth – ond mae sgiliau digidol ymhob sector

Maint Busnesau **Cynnydd / gostyngiad swyddi er 2018**

- 93.2% Micro • Sir Benfro +59
- 6.4% Bach • Abertawe -333
- 1.1% Canolig • Sir Gaerfyrddin -31
- 0.1% Mawr • Castell-nedd Port Talbot -2

Mae'r sector digidol yn cyflogi 3,871 o bobl, ond yn yr holl sectorau cyflogir 8,200 o bobl. 45% yn is na'r Cyfartaledd Cenedlaethol.

Source: Emsi Burning Glass 2022

Addysg

Prentisiaethau yn 2021/22

- 50 Prentis Sylfaen
- 285 Lefel 3
- 65 Lefel 4 neu uwch

Source: Stats Wales:

Sylwer: Sylwer: Dywed Coleg Gŵyr fod ganddynt ychydig dros ¼ eu lleoedd ar gyrsiau ar gael o hyd. Profodd 54% rwystrau wrth drefnu hyfforddiant. Arian, Diffyg darparwyr lleol, Diffyg hyfforddiant / cymwysterau addas, Amser. Mae prentisiaid gan 33% o'r cyflogwyr yn yr arolwg.

Sgiliau Sector

Cynnydd 2018 - 2022

- 12% Rheolwyr TG Arbenigol
- 16% Rhaglenwyr a Datblygwyr Meddalwedd
- 11% mewn Dylunio Gwefannau
- 17% mewn Gweinyddiaeth Gyhoeddus
- 18% mewn Dylunwyr Graffeg

Gostyngiadau 2018 - 2022

- 5% Rheolwyr Prosiectau a Rhaglenni TG
- 6% Cyfarwyddwyr Technoleg Gwybodaeth

Source: Emsi Burning Glass 2022

Arolwg Sgiliau 2022

- Mae 56% yn cael anhawster recriwtio ar gyfer swyddi penodol
- Mae 51% yn bwriadu recriwtio o fewn 12 mis

Gofynion Sgiliau'r 5-10 Mlynedd Nesaf

- TG / Codio/ Datblygu gwefannau
- Ynni Adnewyddadwy
- TGCh
- Rheoli Prosiectau

Prif Ganfyddiadau

Arolwg Sgiliau 2022 - 27 o ymatebwyr

Heriau

- Recriwtio
Heriau Ariannol
Datblygu Staff / Hyfforddiant
Canfyddiad
- Hyfforddi a Datblygu Staff
Dywedodd 4% fod staff newydd yn barod am waith. Diffyg Sgiliau, Profiad, Cymwysterau ac Agwedd at Waith oedd y prif ffactorau negyddol
- Soniodd 50% am heriau sgiliau
Meysydd mwyaf cyffredin:
Galwedigaethau proffesiynol
Galwedigaethau crefftiau medrus
C# & .NET
- Heriau Sgiliau Meddal
Datrys Problemau
Sgiliau cyfathrebu
Sgiliau TG uwch / arbenigol / sylfaenol
Codio Datblygu Gwefannau
Gwybodaeth
- Dywedodd 14% fod Cadw Staff yn problem
Sylwer: Mae'r adborth o'r grwpiau clwstwr yn groes i hyn, gan ddweud fod Cadw Staff yn problem, a dweud mai'r Draen Dawn yw'r brif problem o ran cadw staff

- Mae 9% yn bwriadu recriwtio ar gyfer Sero Net

Camau

Prentisiaethau i mewn i'r sector

- Lleoedd ymateb isel ar gael o hyd

Lliniaru'r Draen Dawn a cholli swyddi o'r sector. Ecosystem o gydweithio ar draws sectorau, mae angen sgiliau digidol ar bob sector, mae hyn yn creu risg o ran talent ar gyfer y sector digidol

Sgiliau sydd eu hangen i'r dyfodol

- Technolegau 4.0
- Awtomeiddio Digidol
- Rhyngwrdd pethau
- Datrys problemau data
- Seiberddiogelwch, lefel uchel a'i gynnwys ar ryw lefel ymhob cymhwysiad datblygwyr / cwmwl
- Dadansoddi
- Gwerthuso
- Gwyddorau cyfrifiadurol
- TG / Rhaglennu
- Cwmwl gyfrifiadurol
- Cyfryngau Cymdeithasol
- Gweithgynhyrchu Clyfar / Technolegau Tarfol
- STEM

Hyfforddiant, a oes darlithwyr ar gael

- Cadw cysylltiad â datblygiadau
- Cysylltu gyda diwydiant i sicrhau bod cynnwys cyrsiau yn gyfredol

Sgiliau sydd eu hangen yn awr / Swyddi a hysbysebwyd fwyaf

- Datblygwyr .NET
- Cymorth TG
- Peirianwyr meddalwedd
- Seiberddiogelwch
- Rheolwyr



Ariannol a Phroffesiynol

Gweithlu

Yn 2021, roedd 2735 o Fusnesau yn y Rhanbarth

Maint Busnesau	Cynnydd / gostyngiad swyddi er 2018
• 91.5% Micro	• Sir Benfro -668
• 7.6% Bach	• Abertawe -1630
• 0.7% Canolig	• Sir Gaerfyrddin -645
• 0.1% Mawr	• Castell-nedd Port Talbot -479

Maent yn cyflogi 20,600 o bobl, 14.2% yn llai nag yn 2018, mae 53% yn Ddynion, 47% yn Fenywod, gallai 15.5% ymddeol yn y 10 mlynedd nesaf

Source: Stats Wales:

Addysg

Prentisiaethau yn 2021/22

Rheoli a Phroffesiynol

- 10 Sylfaen
- 135 Lefel 3
- 335 Lefel 4 neu uwch

Busnes a Gweinyddiaeth

- 12 Sylfaen
- 115 Lefel 3
- 150 Lefel 4 neu uwch

Source: <https://statswales.gov.wales>

Mae prentisiaid gan 39% o'r cyflogwyr yn yr arolwg. Profodd 33% rwystrau wrth drefnu hyfforddiant. Arian, Amser a Diffyg Darpariaeth yw'r prif rwystrau

Sgiliau Sector

Cynnydd 2018 – 2022

- 29% Rheolwyr Eiddo Tai a Stadau
- 12% Gweithwyr Busnes a Chysylltiol n.e.c
- 4% Cyfrifwyr Siartredig ac Ardystiedig
- 4% Gwerthwyr Busnes
- 6% Rheolwyr a Chyfarwyddwyr Ffwythiannol n.e.c.
- 3% Rheolwyr Cyfrifon Ariannol

Gostyngiadau 2018 – 2022

- 3% Rheolwyr a Chyfarwyddwyr Ariannol
- 8% Rheolwyr a Chyfarwyddwyr Adnoddau Dynol
- 4% Cyfarwyddwyr Marchnata a Gwerthiant
- 15% Cyfreithwyr
- 10% Dadansoddwyr a Chynghorwyr Ariannol a Buddsoddi
- 9% Gweithwyr Cyfreithiol Cysylltiol
- 3% Actwariaid, Economegwyr ac Ystadegwyr

Source: Emsi Burning Glass 2022



Arolwg Sgiliau 2022

- Mae 78% yn cael anhawster recriwtio ar gyfer swyddi penodol
- Mae 69% yn bwriadu recriwtio o fewn 12 mis

Prif Ganfyddiadau

Arolwg Sgiliau 2022 - 42 o ymatebwyr

Heriau

- Recriwtio
Datblygu Staff / Hyfforddiant
Cadw staff
Cynllunio Olyniaeth
Biwrocratiaeth
Ariannol
- Hyfforddi a Datblygu Staff
Dywedodd 17% fod staff newydd yn barod am waith. Diffyg Profiad, Cymwysterau / Sgiliau a Chymhelliant yw'r ffactorau mwyaf negyddol
- Soniodd 46% am heriau sgiliau, a'r meysydd mwyaf cyffredin:
Galwedigaethau proffesiynol
Gweinyddol
Rheolwyr / Cyfarwyddwyr
Proffesiynol a thechnegol cysylltiol
- Heriau Sgiliau Meddal
Datrys Problemau
Arweinyddiaeth a Rheolaeth
Cyfathrebu / Meithrin perthnasoedd
Gwybodaeth
Sgiliau Technoleg Newydd
Y Gymraeg
Digidol a TG
Ysgrifennu a Darllen Cyfarwyddiadau
- Dywedodd 35% fod Cadw Staff yn broblem
- Mae 8% yn bwriadu recriwtio ar gyfer Sero Net

Camau

Bydd angen dybryd am yr holl swyddi rheolwyr ariannol a phroffesiynol ar gyfer y cynllun cyflawni economaidd rhanbarthol

Gostyngiad yn nifer y Prentisiaid

- Mae tangynrychiolaeth o reolwyr proffesiynol medrus yn y rhanbarth.

Sgiliau sydd eu hangen yn awr / Swyddi a hysbysebwyd fwyaf (Pob Sector)

- Rheolwyr Datblygu Busnes
- Prynwyr / Caffael
- Adnoddau Dynol
- Cyllid a chyfrifeg
- Cyfreithiol
- Marchnata
- Rheolwyr
- Dadansoddwyr ariannol

Gofalu fod gan weithwyr sgiliau meddal perthnasol cyn eu cyflogi. Y Sgiliau Meddal mwyaf cyffredin mewn hysbysebion swyddi yw:

- Cyfathrebu
- Rheolaeth
- Gwerthiant
- Gwasanaeth Cwsmeriaid
- Arweinyddiaeth a Rheolaeth
- Y Gymraeg
- Sylw i fanylion
- Llythrennedd cyfrifiadurol

Gostyngiad o 7,300 yn nifer y bobl 45-54 oed yn y rhanbarth. Rhaid lliniaru'r draen dawn o fewn y ddemograffeg hon er mwyn cadw gweithwyr profiadol

Sgiliau i'r dyfodol

- Gwyddonol, Cyfrifiadureg a Rheolaeth STEM



Darparwyr Addysg

Gweithlu

Yn 2021, roedd 783 o sefydliadau Cynradd, Babanod, Iau, Canol ac Uwchradd

Cynnydd / gostyngiad swyddi er 2018

- | | |
|--------------------|---------------------------------|
| 4 Coleg | • Sir Benfro +153 |
| 2 Brifysgol | • Abertawe -211 |
| Y Brifysgol Agored | • Sir Gaerfyrddin -277 |
| | • Castell-nedd Port Talbot -112 |

Maent yn cyflogi 18,400 o bobl, 2.4% yn llai nag yn 2018, mae 28% yn ddynion, 72% yn fenywod, gallai 17% ymddeol yn y 10 mlynedd nesaf

Source: Emsi Burning Glass 2022

Addysg

Prentisiaethau yn 2020/21

- 120 Prentis Sylfaen
- 115 Lefel 3
- 150 Lefel 4 neu uwch

Source: Stats Wales:

Mae prentisiaid gan 65% o'r cyflogwyr yn yr arolwg.

Profodd 34% rwystrau wrth drefnu hyfforddiant. Arian, Amser a Diffyg Darpariaeth oedd y prif rwystrau.

Sgiliau Sector

Cynnydd 2018 – 2022

- 14% Addysgwyr Addysg Uwch
- 2% Hyfforddwyr Galwedigaethol a Diwydiannol
- 1% Addysgwyr Addysg Bellach

Gostyngiadau 2018 - 2022

- 5% Addysgwyr Addysg Gynradd a Meithrin
- 5% Cynorthwyr Dosbarth
- 8% Addysgwyr Addysg Uwchradd
- 5% Addysgwyr Addysg a Gweithwyr Addysg Eraill n.e.c.
- 1% Uwch Swyddogion mewn Sefydliadau Addysg
- 4% Addysgwyr Addysg Anghenion Arbennig
- 6% Ymgynghorwyr Gyrfaol

Source: Emsi Burning Glass 2022

Arolwg Sgiliau 2022

- Mae 70% yn cael anhawster recriwtio ar gyfer swyddi penodol
- Mae 66% yn bwriadu recriwtio o fewn 12 mis

Gofynion Sgiliau'r 5-10 Mlynedd Nesaf

- Ynni Adnewyddadwy
- TG / Codio / Y We
- Peirianeg Arbenigol
- Gweithgynhyrchu Clyfar
- Y Gymraeg
- HGV
- Ôl-osod / Adeiladu

Prif Ganfyddiadau

Arolwg Sgiliau 2022 - 27 o ymatebion

Heriau

- Recriwtio
Heriau Ariannol
Datblygu Staff / Hyfforddiant
Cadw Staff
Canfyddiad o'r Sector
Biwrocratiaeth
- Hyfforddi a Datblygu Staff
Dywedodd 19% fod staff newydd yn barod am waith. Diffyg Profiad, Cymwysterau / Sgiliau a Chymhelliant yw'r prif ffactorau negyddol
- Soniodd 57% am heriau sgiliau
Meysydd mwyaf cyffredin:
Galwedigaethau crefft medrus
Galwedigaethau proffesiynol
Gweinyddol
Proffesiynol a thechnegol gysylltiol
- Heriau Sgiliau Meddal
Arweinyddiaeth a Rheolaeth
Cyfathrebu
Cymraeg llafar
Datrys Problemau
Llythrennedd cyfrifiadurol
Sgiliau Technoleg Newydd
- Dywedodd 31% fod Cadw Staff yn broblem
- Mae 21% yn bwriadu recriwtio ar gyfer Sero Net

Camau

Gofynion Sgil Newydd

- Y Gymraeg
- Peirianeg Arbenigol / Gweithgynhyrchu Clyfar
- Sero Net – Recriwtio:
Ynni Adnewyddadwy
Ynni / Solar, Hydro, Gwynt, Batri
Economeg Gylchol
Ôl-osod
TrustMark
- Digidol – Mae recriwtio hyfforddwyr digidol yn broblem
.NET & C#
Codio / Gwyddor Gyfrifiadurol
- Adeiladu
Cartrefi Fframiau Pren
Gwaith Daear

Dylid cynnig mwy o ddysgu cyfunol lle'n briodol. Rhan o ecosystem o gydweithio gyda Sectorau Diwydiant, er mwyn cael gwybod am y systemau / prosesau diweddaraf

Rhaglenni Ffit i Weithio

- Llythrennedd cyfrifiadurol
- Datrys Problemau
- Cyfathrebu
- Arweinyddiaeth / Rheolaeth

Sgiliau sydd eu hangen yn awr / Swyddi a hysbysebwyd fwyaf

- Cynorthwyr Dosbarth
- Athrawon Cynradd ac Uwchradd
- Darlithwyr
- Mathemateg



Sector Cyhoeddus

Gweithlu

Yn 2021, roedd 371 o Sefydliadau

Maent yn cyflogi 25,588 o bobl, cynnydd o 15.5% er 2018

Cynnydd / gostyngiad swyddi er 2018

- Sir Benfro +34
- Abertawe +1,588
- Sir Gaerfyrddin +79
- Castell-nedd Port Talbot +2,177

Maent yn cyflogi 25,588 o bobl, 15.5% yn fwy nag yn 2018, mae 48% yn ddynion, 52% yn fenywod, gallai 21% ymddeol yn y 10 mlynedd nesaf

Source: Emsi Burning Glass 2022

Addysg

Prentisiaethau yn 2021/22

- 2,045 Prentis Sylfaen
- 1,880 Lefel 3
- 940 Lefel 4 neu uwch

Mae prentisiaid gan 84% o'r cyflogwyr yn yr arolwg.

Profodd 45% rwystrau wrth drefnu hyfforddiant. Amser ac amlygrwydd cynigion hyfforddiant oedd y prif rwystrau.

Sgiliau Sector

Cynnydd 2018 – 2022

- Cynnydd o 9% mewn Gweithgarwch Trefn Gyhoeddus a Diogelwch
- 6% Gweithgarwch Cyfiawnder a Barnwrol
- 12% Gweithgarwch Amddiffyn
- 7% mewn Gweinyddiaeth Gyhoeddus

Gostyngiadau 2018 – 2022

- 23% Nawdd Cymdeithasol
- 3% Gwasanaeth Tân

Source: Emsi Burning Glass 2022

Arolwg Sgiliau 2022

- Mae 80% yn cael anhawster recriwtio ar gyfer swyddi penodol
- Mae 96% yn bwriadu recriwtio o fewn 12 mis



Prif Ganfyddiadau

Arolwg Sgiliau 2022 - 28 o ymatebion

Heriau

- Recriwtio
Cadw Staff
Canfyddiad o'r Sector
Heriau Ariannol
Datblygu Staff / Hyfforddiant
Cysylltiadau trafnidiaeth (Symudedd)
- Hyfforddi a Datblygu Staff
Dywedodd 21% fod staff newydd yn barod am waith. Diffyg Profiad, Cymwysterau / Sgiliau yw'r ffactorau negyddol
- Soniodd 68% am heriau sgiliau
Meysydd mwyaf cyffredin:
Galwedigaethau proffesiynol
Gofal, Hamdden a galwedigaethau
Gwasanaethu eraill
Proffesiynol a thechnegol gysylltiol
Galwedigaethau crefft medrus
- Heriau Sgiliau Meddal
Sgiliau TG uwch / arbenigol / sylfaenol
Cymraeg llafar
Arweinyddiaeth a Rheolaeth
Sgiliau cyfathrebu
Datrys Problemau
Gwybodaeth
- Dywedodd 50% fod Cadw Staff yn broblem
Cyflogau isel / Cystadleuol
Lleoliad (symudedd)
Diffyg diddordeb yn y gwaith

Camau

Cyllideb Carbon Sero Net

- Gwneud gofynion y sector yn fwy amlwg

Anghenion digidol, cadw sgiliau digidol.

Nid yw'r sector yn gallu cystadlu ar gyflogau gyda'r sector preifat

- TG / Rhaglennu / Seiberddiogelwch / Cyfryngau Cymdeithasol

Gofalu fod gan weithwyr sgiliau meddal perthnasol cyn eu cyflogi. Y Sgiliau Meddal mwyaf cyffredin mewn hysbysebion swyddi yw:

- Cyfathrebu
- Arweinyddiaeth / Rheolaeth
- Gwasanaeth Cwsmeriaid
- Y Gymraeg
- Datrys Problemau / Cynllunio
- Brwdfrydedd/ Sylw i Fanylion
- Llythrennedd cyfrifiadurol

Sgiliau sydd eu hangen ar hyn o bryd / Y swyddi a hysbysebir amlaf

- Gofalwyr
- Gweithwyr cymdeithasol
- Galwedigaethau proffesiynol, cynllunwyr gweithlu, dadansoddwyr ac ati.
- Crefftwyr a Labrwy
- Therapyddion Galwedigaethol
- Cymorth anabledd
- Iechyd Meddwl
- Cynllunio a phensaerniaeth
- Arlwy (ysgolion)
- Glanhawyr

Llwybrau Dysgu Allweddol - Rheoli

Caiff y llwybrau hyn eu cwblhau'n fewnol gan amlaf, ac mae angen i'r sector allu manteisio ar ddarparwyr da sy'n cynnig y math yma o hyfforddiant datblygu/gwella sgiliau, mae'r dewisiadau presennol yn gyfyngedig.



Crynodeb o'r camau

Bylchau sgiliau ar hyn o bryd *Gwaith Teg i Bawb*

Canolbwyntio ar bob Sector er mwyn llenwi bylchau sgiliau sydd ganddynt ar hyn o bryd, ei gwneud yn rhyddach i gyflogwyr gweithwyr gael gwybod am:

- Llwybrau gwella sgiliau
- Llwybrau ailsigilio
- Gwneud gwybodaeth yn fwy amlwg ac ehangu cwmmpas prentisiaethau
- Annog dysgu i fyw
- Gwella canfyddiadau o'r sector
- Cael gwared â rhwystrau a hwyluso mynediad – Biwrocratiaeth, cyfreitha, symudedd ac ati
- Annog mwy o ddysgu cyfunol / e-ddysgu
- Datblygu hyder

Creu Ecosystemau o gefnogaeth Cymru Gryfach Decach a Gwyrddach

Nid yw llawer o gyflogwyr Micro a Bach yn cael y cyfle i gynllunio ymlaen. Bydd y tirwedd sgiliau yn newid yn y rhanbarth ac mae'n hollbwysig ein bod yn sicrhau bod pob cyflogwr yn manteisio'n llawn ar y newidiadau a'u bod yn cynllunio ar eu cyfer. Byddai annog cydweithio ar draws sectorau a gwneud mentrau, rhaglenni sgiliau, cymorth dysgu a chyfleoedd yn fwy amlwg yn galluogi'r cyflogwyr bach a micro yn y rhanbarth i gynllunio ymlaen a chael rhwyddwaith cymorth i rannu arfer gorau â nhw.

Cysylltu Diwydiant ac Addysg *Dysgu i Fyw / Gwarant Person Ifanc*

- Cyn-16. Mae'n bryder parhaus nad yw addysgwyr cyn-16 yn gwybod am y sgiliau sydd ar gael yn yr ardal leol. Mae angen gwell cysylltiadau rhwng diwydiant ac addysg cyn-16 er mwyn cael gwared â stereoteipiau traddodiadol ac annog talent datblygol i weithio'n lleol.
- Ôl-16. Gall gwell cysylltiadau gyda diwydiannau lleol helpu addysg ôl-16 i sicrhau bod cynnwys cyrsiau yn parhau'n berthnasol a chyfredol. Gallai ymgysylltu â mentoriaid ar y safle o fyd diwydiant fod yn gyswllt hollbwysig i sicrhau bod cynnwys cyrsiau yn parhau'n berthnasol a chyfredol.

Barod am Waith *Dysgu i Fyw*

Dim ond 16.5% o'r ymatebwyr i'r arolwg ddywedodd fod gweithwyr newydd yn barod am waith, a dywedodd y rhan fwyaf mai cymhelliant ac agwedd oedd y pryderon mwyaf. Mae angen gwell trefn ar gyfer profiad gwaith ôl-16 ynghyd â hyfforddiant parodrwydd am waith o fewn addysg..

Sero Net *Sero Net Cymru*

Mae angen gwella sgiliau pob gweithiwr a chyflogwr yng Nghymru ar arferion sero net sylfaenol, os yn bosib ar ffurf rhyw fath o hyfforddiant cynefino sylfaenol gorfodol yn debyg i'r hyfforddiant lechyd a Diogelwch presennol. Hefyd, dylid cynnwys gwybodaeth werdd ymhob rhaglen addysgol yn unol â syniadau a dulliau cynaliadwy ar y pryd. Mae angen rhaglen addysg / hyfforddiant enfawr er mwyn i Sero Net ddechrau cydio o ddifrif

Edrych i'r Dyfodol *Cenedlaethau'r Dyfodol / Sero Net Cymru / Digidol 2030*

- Mae pob sector yn wynebu newidiadau i'r fframwaith sgiliau yn yr ychydig flynyddoedd nesaf, boed o Sero Net, Digidol 4.0, Ynni neu'r newidiadau i'r cwrwclwm cenedlaethol. Mae angen paratoi cynlluniau sy'n cynnwys llwybrau clir at y sgiliau newydd a datblygol fydd eu hangen yn y blynyddoedd nesaf.

Draen Dawn *Gwaith Teg i Bawb*

Pryder parhaus. Roedd 40% o fyfyrwyr AU yng Nghymru yn 2020 /21 yn gweithio yn Lloegr. Rhaid i gyflogwyr a Llywodraeth Cymru hyrwyddo polisïau Gwaith Teg i Gymru o fewn Diwydiant a'r gweithlu er mwyn pwysleisio'r manteision o weithio yng Nghymru.

Economaidd Anweithgar / Di-waith

Mynd i'r afael ag anghydraddoldeb economaidd / Gwaith Iachus, Cymru Iachus

Mae lefelau anweithgarwch economaidd wedi gostwng, ond aeth diweithdra i fyny, ac mae hwn yn grŵp targed demograffig amlwg ar gyfer gwella sgiliau ac ailsigilio i helpu llenwi'r prinder sgiliau. Llwybrau clir a chryf i bobl heb fod mewn addysg, cyflogaeth neu hyfforddiant', cyn aelodau'r lluoedd arfog, cyn-droseddwy. Mae mawr angen gwella sgiliau ffoaduriaid, pobl yn gwella o gyflyrau iechyd hirdymor, y genhedlaeth hŷn ac ati fel y gallant ailymuno â'r gweithlu.

Gostyngiad yn niferoedd athrawon

Mae angen mynd i'r afael â hyn. Er 2017 gwelwyd gostyngiad mawr yn nifer yr athrawon newydd gymhwyso yn y rhanbarth, ac ychydig iawn sy'n gwneud y cymhwyster trwy gyfrwng y Gymraeg.

Y Gymraeg 2050

Mae angen annog y Gymraeg ymhellach, yn enwedig felly ym myd addysg. Clywodd yr RLSP am nifer o astudiaethau enghreifftiol da am ddarparuwyd AB ac AU yn ychwanegu meysydd llafur Cymraeg at gyrsiau fel bod y myfyrwr yn dod yn ddysgwr dwyieithog, gan wella eu cyfleoedd swyddi i'r dyfodol. Fodd bynnag, mae'r sector addysg wedi sôn am golli athrawon i ranbarthau eraill lle nad yw'r Gymraeg yn anghenraid sylfaenol.

Rheolwyr ac Arweinwyr *Dysgu i Fyw*

Mae gormod o swyddi sgil isel a chyflogau isel yn y rhanbarth. Mae'r data demograffig yn dweud wrthym fod gostyngiad yn nifer y gweithwyr profiadol 45 i 54 oed. Mae pob sector yn sôn am anawsterau wrth geisio dod o hyd i arweinwyr a rheolwyr profiadol.

Ynni Cymru Gryfach Decach a Gwyrddach

Mae'n sector sy'n tyfu yn y rhanbarth erbyn hyn a bydd yn galw am yr holl sgiliau perthnasol heb gymryd swyddi medrus o sectorau eraill sydd eisoes yn cael anhawster i recriwtio.



Crynodeb o'r camau allweddol

Camau	Gweithgareddau	Carfan Darged	Galluogwyr	Mesuriadau Llwyddiant	Llinell Amser
Bylchau Sgiliau Presennol: Cefnogi cyflogwyr i ddatblygu / cadw / ailsgilio a gwella sgiliau eu gweithwyr, annog dysgu i fyw.	Canolbwyntio ar sectorau blaenoriaeth, datblygu llwybrau datblygu clir ar gyfer cynllunio olyniaeth a rhoi cyfle i wella sgiliau ac ailsgilio, trwy hyrwyddo: • Prentisiaethau • Cynlluniau PLA • Dysgu Seiliedig ar Waith • Cyrsiau byr • Dysgu cyfunol / e-Ddysgu • Llwybrau rheoli Helpu cyflogwyr, rhai bach a micro yn enwedig, i wneud yn fawr o fuddion heblaw cyflogau fel cydbwysedd bywyd a gwaith, arferion gweithio hyblyg, arferion cynhwysol ac ati gan y profwyd eu bod yn helpu gyda denu a chadw staff	Gweithwyr Cyflogwyr	Cyflogwyr Gweithwyr darparwyr DSW AB / AU / Darparwyr RLSP	Cynnydd yn y niferoedd sy'n manteisio ar a chwblhau • Prentisiaethau • Cynlluniau PLA • Dysgu Seiliedig ar Waith • Cyrsiau byr • Dysgu cyfunol / e-Ddysgu • Llwybrau rheoli	Cyfraddau llwyddiant Mesurau Parhaus a fesurir bob blwyddyn: Hyd 2023 Hyd 2024 Hyd 2025
Barod am Waith Sicrhau bod gweithwyr yn cael eu hystyried yn barod am waith	• Hyrwyddo rhaglenni blasu lleoliadau gwaith • Sicrhau bod parodrwydd am waith ac adeiladu hyder yn rhan o'r broses addysgol • Edrych ar ba sgiliau craidd mae cyflogwyr eu hangen er mwyn i weithiwr fod yn barod am waith	Profiad Gwaith Ceiswyr Swyddi	Cyflogwyr Gweithwyr Darparwyr Dysgu Seiliedig ar Waith AU / AB Gyrfa Cymru	Mwy o gyflogwyr yn dweud fod staff newydd yn barod am waith. Wedi'i fesur mewn arolygon sgiliau i'r dyfodol	Cynhelir y mesur yn Gorffennaf 2025
Dod o hyd i dalent, cefnogi cyflogwyr i ddod o hyd i dalent	• Archwilio'r potensial ar gyfer rhaglenni Dysgu Seiliedig ar Waith / prentisiaethau ar y cyd • Annog rhaglen drylwyr o brofiad gwaith • Creu cyfleoedd i gyflogwyr a gweithwyr gysylltu talent â swyddi (digwyddiadau / brocera) • Canolbwyntio ar sgiliau / sectorau sy'n ystyried LMI yn flaenoriaeth • Hyrwyddo ac annog Y Warrant i Bobl Ifanc a rhaglenni cyflogadwydd eraill • Hyrwyddo ehangu prentisiaethau gradd, yn enwedig felly o fewn sectorau blaenoriaeth	Gweithwyr Cyflogwyr	Darparwyr Cyflogwyr RLSP Gyrfa Cymru	Cwblhau Profiad Gwaith / rhaglen lleoliadau gwaith Mwy o gyflogwyr yn manteisio ar Y Warrant i Bobl Ifanc. Mwy o brentisiaethau gradd	Mesur parhaus Cynhelir y mesur terfynol yn: Gorffennaf 2025



Crynodeb o'r camau allweddol

Camau	Gweithgareddau	Carfan Darged	Galluogwyr	Mesuriadau Llwyddiant	Llinell Amser
Ecosystemau o gefnogaeth: Pontio i Sero Net	Sicrhau bod pob cyflogwr yn y rhanbarth yn gwybod am y cyfleoedd a'r cyfrifoldebau i gyflawni Sero Net. Sicrhau bod gan ddiwydiant lwybr a dealltwriaeth glir o'u rhwydwaith cymorth - Cydweithio ar draws sectorau trwy ddigwyddiadau a chyfarfodydd clwstwr - Hyrwyddo'r llwybrau gwella sgiliau ac ailsgilio sydd ar gael - Annog a hyrwyddo cyrff i fabwysiadu Sero Net - Cydweithio a rhannu arfer gorau ar draws pob sector	Gweithwyr Cyflogwyr	Cyflogwyr RLSP Darparwyr Llywodraeth Cymru	Grwpiau cydweithio a chefnogi wedi'i sefydlu ac ar waith	Adolygu bob blwyddyn Hyd 2023 Hyd 2024 Hyd 2025
Datblygu sgiliau ar gyfer gofynion cyflogwyr lleol ar hyn o bryd ac i'r dyfodol, cysylltu dysgwyr gyda diwydiant ac arddangos y cyfleoedd cyffrous	Datblygu ymwybyddiaeth pobl ifanc o'r llwybrau gyrfaol cyffrous a phosib sydd ar gael yn lleol. - Gwella'r canfyddiad o'r sector - Cyflogwyr yn gweithio gydag addysg i arddangos cyfleoedd lleol - Cyflogwyr yn gweithio gydag addysg gan ddefnyddio LMI i adnabod gofynion sgiliau	14-19	Gyrfa Cymru Ysgolion Awdurdodau Lleol Cyflogwyr AB	Dadansoddi'r bwch sgiliau LMI	Hyd 2025
Rhoi ffocws clir ar Dechnolegau Diwydiant 4.0 datblygol, Seiber a Digidol, Cynaliadwyedd	Gan ddefnyddio LMI rhoi ffocws ar sgiliau sy'n cynnwys risg uchel o awtomeiddio er mwyn annog cyflogwyr i ddefnyddio systemau awtomatig i helpu gyda'r bylchau sgiliau. Codi ymwybyddiaeth a mynd ati o ddifrif i hyrwyddo technolegau awtomatig newydd ymhlith Diwydiant, darparwyr, gweithwyr ac addysg cyn-16 - Trefnu digwyddiadau sy'n arddangos arfer gorau - Rhannu arfer gorau - Ffocws clir ar gefnogi cwmnïau bach a chanolig - Hyrwyddo rhwydweithiau cymorth lleol fel MADE Cymru / Busnes Cymru - Gweithio i sicrhau bod Fframweithiau Prentisiaeth (gan gynnwys eiriol dros fwy o Brentisiaethau Gradd) yn adlewyrchu anghenion y sector - Sicrhau bod y sector yn fwy ymwybodol o gyrsgiau ar Dechnolegau Tarfol / diwydiant 4.0.	Cyflogwyr Gweithwyr Cyn ac ôl-16	Gyrfa Cymru MADE Cymru Busnes Cymru RLSP Cyflogwyr Darparwyr	Mwy o ddefnydd o Dechnolegau 4.0 Cyraeddiadau addysgol yn codi Mwy o Gyflogwyr yn defnyddio prosesau awtomeiddio	Parhaus i'w fesur bob blwyddyn Hyd 2025



Crynodeb o'r camau allweddol

Camau	Gweithgareddau	Carfan Darged	Galluogwyr	Mesuriadau Llwyddiant	Llinell Amser
Mae'r Sector Ynni yn cael ei ystyried yn sector datblygol newydd yn y rhanbarth	Mae gan y sector Ynni y potensial i ychwanegu miloedd o swyddi erbyn 2030 yn y rhanbarth • Annog / hyrwyddo cyraeddiadau addysgol yn y sector hwn • Gweithio gyda'r sector a darparwyr i adnabod heriau sgiliau a bylchau addysgol • Hyrwyddo llwybrau prentisiaeth ar gyfer y sector ynni gwyrdd	Darparwyr Cyflogwyr Cyn ac ôl-16	Gyrfa Cymru RLSP Cyflogwyr Darparwyr	Llwybrau hyfforddiant ar gyfer y sector ynni adnewyddadwy. Rhaglenni prentisiaeth	Hyd 2025
Y Gymraeg	Parhau i hyrwyddo'r Gymraeg ymhob sector, gan arddangos manteision diwylliant dwyieithog. • Mae a bydd yr RLSP yn parhau i fod yn rhagweithiol yn codi ymwybyddiaeth trwy gynnal gweithdai gyda chlystyrau diwydiant i amlygu rhwystrau a rhannu arfer gorau. • Trefnwyd gweithdy arall mewn partneriaeth â'r Coleg Cymraeg ym mis Tachwedd 2022 fydd yn cynnwys adroddiad a chymau gweithredu yn seiliedig ar yr heriau y bydd yr RLSP yn eu cymryd i'r dyfodol. • Gweithio gyda sectorau blaenoriaeth (Iechyd a Gofal Cymdeithasol, Sector Cyhoeddus, Manwerthu, Hamdden a Lletygarwch) i adnabod materion a hyrwyddo arfer gorau ar y pryd a chreu strategaeth recriwtio ar gyfer y Gymraeg.	Cyflogwyr Gweithwyr	RLSP Cyflogwyr Coleg Cymraeg	Mwy o ddefnydd o'r Gymraeg o fewn yr RLSP	Hyd 2025
Gofynion sgiliau i'r dyfodol Darparu'r dyfodol	Gweithio gydag Addysg, Diwydiant ac awdurdodau lleol i adnabod pa sgiliau newydd a datblygol fydd eu hangen. Dadansoddiad o fylchau LMI i ffocysu ar: • Gydweithio gyda Darparwyr i sicrhau bod llwybrau hyfforddiant perthnasol yn agored ac ar gael • Gwellu sgiliau / Ailsgilio • Digidol / Seiber • Sero Net • Ynni / Gwybodaeth arbenigol • Rheoli Tir Cynaliadwy	Darparwyr Cyflogwyr Cyn ac ôl-16	Gyrfa Cymru MADE Cymru RLSP Cyflogwyr Darparwyr	Sicrhau bod cynnwys cyrsiau a chysiau ar brosesau gwella sgiliau ac ailsgilio ar gael yn unol â pholisi Llywodraeth Cymru ar: • Ddigidol / Seiber • Sero Net • Ynni / Gwybodaeth arbenigol • Rheoli Tir Cynaliadwy	Hyd 2025



Crynodeb o'r camau allweddol

Camau	Gweithgareddau	Carfan Darged	Galluogwyr	Mesuriadau Llwyddiant	Llinell Amser
Sicrhau bod y Gwarant i Bobl Ifanc yn cael yr effaith fwyaf bosib	Gwneud y Warrant i Bobl Ifanc yn fwy amlwg a'i hyrwyddo o fewn y rhanbarth • Annog diwylliant mentergarol • Codi ymwybyddiaeth o gyfleoedd sefydlu busnesau yn y rhanbarth • Codi ymwybyddiaeth o lwybrau gyrfaol sy'n flaenoriaethau diwydiant ymhlith pobl ifanc dan 25 oed • Codi ymwybyddiaeth o gyrsiau addysg y mae angen i fwy o bobl fanteisio arnynt	Darparwyr Cyflogwyr Cyn ac ôl-16	RLSP Gyrfa Cymru Clystyrau Diwydiant	Ymwybyddiaeth lawn o'r Warrant i Bobl Ifanc ymhlith cyflogwyr y rhanbarth • Mwy o bobl yn manteisio ar y YPG • Llai o bobl dan 25 yn mynd yn NEET yn y rhanbarth • Llai o bobl dan 25 yn Economaidd Anweithgar • Llai	Hyd 2025
Adolygiadau parhaus o bob sector wrth i dechnoleg, polisïau a mentrau newydd ymddangos	Cael gwybod am faterion newydd sy'n ymddangos all gynnig manteision i gyflogwyr lleol ac effeithio arnynt. Sicrhau bod gwybodaeth amserol, fanwl-gywir a defnyddiol yn cael ei rhannu a'i hyrwyddo. • Diweddariadau polisi • Newyddion / Rhannu arfer gorau • Mentrau Llywodraeth Cymru • Technolegau newydd • Ffyrdd newydd o weithio	Cyflogwyr Gweithwyr	RLSP I'w gadarnhau yn dibynnu ar fenter	I'w gadarnhau, yn dibynnu ar bethau newydd sy'n codi. • Cylchlythyrau rheolaidd wedi'u targedu / strategaeth gyfathrebu • Lefel yr ymateb i bob menter • Ymgysylltu â chyflogwyr	Hyd 2025

Aelodau'r Bwrdd RLSP

Edward Morgan Bwydydd Castell Howell (Cadeirydd yr RLSP)

Sue Husband BITC (Is-gadeirydd yr RLSP)

Arwyn Watkins Cambrian Training Company

Barry Liles Prifysgol Cymru Y Drindod Dewi Sant

Barry Walters Coleg Sir Benfro

David Madge Wales Coop / Cwmpas

Eleri Lewis Llywodraeth Cymru

Helen Griffiths Prifysgol Abertawe

Helen Morgan-Rees Cyngor Abertawe

Huw Mathias Heddlu De Cymru

Jason Jones Cyngor Sir Gaerfyrddin

Ken Pearson Bluestone Builders

Kathryn Robson Addysg Oedolion Cymru

Linsey Imms TUC

Mandy Ifans Gyrfa Cymru

Mark Jones Coleg Gŵyr Abertawe

Neil Kedward The Seren Collection

Nick Longar Swansea Building Society

Paul Butterworth Chambers Wales

Paul Greenwood Teddington Engineered Solutions

Rhys Morgan Adran Gwaith a Phensiynau

Rob Basini FSB

Steve Davies Habitat Homecare

Tristan Jones Swalek High Voltage Services



Cynllun Cyflogaeth a Sgiliau

De-orllewin Cymru

2022-2025

